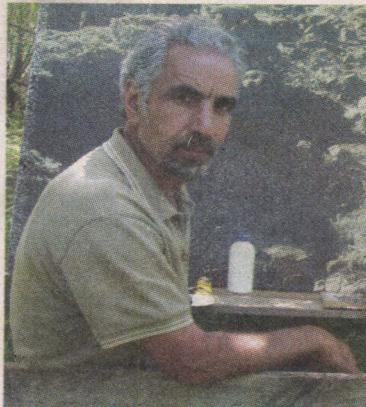

PEYAMA kurd

Hejmar 69 | 30.12.2005

Kurdish weekly newspaper

Sala 2005an ji bo gelê
Kurd bi xêr derbas bû.
Bila sala 2006an li gelê
Kurd pîroz be!

Ryeçê
virsnê
de

Rûpel 16

Êrîşen liser malpera PDK-Bakur
berdewam in

Êrîşen liser malpera PDK-Bakur berdewam
dikin. Di encama van êrîşen hêzên nehênen
yêndewleta Tirk de malpera PDK-Bakur hat
girtin. Malper di pêvajoya amadekirinê deye
û ewê di demek kurt de dîsa dest bi weşana
xwe bike.

Aynûr Dogan:
Mizraba
sazê, bi
qasî bomba
atomê bi
hêz e.

Rûpel 9

Bazdan zekayê zêde
dike

Rûpel 2

Li Amedê parka
qurbanê namûsê

Rûpel 3

Îran ji xwîna Kurdan têr
nabe

Rûpel 6

Serokê Encumena
Şoreşa İslâmî Ebdulezîz
Hekîm serdana Hewlêre
kir

Rûpel 8

Bedewiya mijangan,
bedewiya çavêw we ye

Rûpel 12

SALNAME 2006

KOMKAR

Vorstand der Vertreter des Kurdistans
Yekîneyî Komîttîyî Kürdistan
Kürdistani Dernâkînî Birki

DEMOKRATIK
1 Çileye Pêşîn
2006

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 1.90 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

4 196577 401503 69

Sala
ji gelê Kurd re çi anî?

Kurtenûçe

Şopa lingên 20 hezar salî hat dîtin

PK - Li Avûstraliya şopa lingên zarok û mezinê 20 hezar salî hat dîtin.

Lêkolîvanen Zanîngeha Bond li Avûstraliya eşkere kirin ku li dora Gola

Willandra şopa lingên ji 450 zêdetir zarok û mezinan hatiye dîtin. Lêkolîvan texmin dîkin ku ev şop aîdê serdemâ qesayê ne.

Ji lêkolîvanan Prof. Steve Webb got ku ev şopên serdemâ qesayê dikarin di derbara jiyana mirovên wê demê de agahdarî bidin. Lêkolîvan ji şopên lingan texmîn dîkin ku hin ji wan nêçîrvan in.

Li gorî Webb şopek ya mirovekî baziide û yet jî ya malbetek ku ji xwe re dimeşin e.

Di erdê herêmê de kalsiyûm karbonat heye ku rîdide erd wek çîmento hişk bibe.

Problemên cinsî neynika nexweşiyên dil e

PK - Lêkolînek liser mîrên 55 û mezintir sali hat kirin raxist ber çava ku bêhêzî (erekşîyon) yek ji emaretên nexweşiya dil e. İhtîmala nexweşiyên eşâ sîngê, rawestandina dil, û felçbûn ligel mîrên ku astengiyên erekşîyonê dijîn ji yê mîrên mayîn bêtir e.

Encamên lêkolîne diyar dike ku mîrên jiber astengiyên cinsî serî li Doktor dide divê di tedawiyek dil re ji derbas bibe.

Rêvebirê lêkolîne mamosteyê Enstituya Zanîstiyen Tenduristîyê ya Teksaşê Dr. Ian Thompson got: "Gelek mîrên ku ji xwe re analiza riskên karîyovaskuler nekirine bi rawestandina dil jiyana xwe ji dest didin. Piraniya van kesan jî, ji kesen ku berî mirina xwe pêrgî nexweşiyek wiha nehatine pêk tê."

Lêkolîvanen 8 hezar û 63 mîrên ku nexweşiyek dil pê re nîne heyst salan şopandin û gihaştin wê encamê ku nîsba rîska nexweşiya dil ligel mîrên astengiyên erekşîyonî dijin sedi 11 û ligel yê din ji sedi 6 e.

Di navbera zeka û meşa zarakan de pêwendiyek heye

PK - Di navbera temenê ku zarok dest bi meşê dike û sewiya wan de pêwendiyek girîng heye.

Li gorî lêkolîna Zanîngeha Cambridge li Britaniya zarokên ku berî wexta xwe dest bi meşê dîkin işaret dike ku xwedi zekayek dijwar in.

Lêkolîvanen ku bi 104 zarakan re lêkolîn kirin ragihandin ku, "Zarokên zû dest bi meşê dîkin tişt û şikilan ji yên din hêşantir nas dîkin û wan zû bi zû jîbir nakin."

Real Madrîd li Kurdistanê dibistana fûtbolê vedike

Dêwê fûtbolê Real Madrîd wê di sala pêşıya me de li Hewlerê tesiseke perwerdeyiya fûtbolê veke û zarokên Kurd fêri fûtbolê bike. Fûtbolistên tîma Real Madrîd wê biçin Kurdistanê û ders bidin.

Midûre Giştî yê

Komelaya Real Madrîd Miguel Angel Arrayo hewldana vekirina dibistana fûtbolê li Kurdistanê teyid kir û ragihand ku di rojê pêşıya me de heyetek biçe Kurdistanê û di vê mijarê de lepirsina bike. Arrayo eşkere kir ku wê di nav heyetê de hin fûtbolistên stêr jî hebin û got, "Ev gav jibo zarokên Kurd wê bibe derfetek pir bas û hemû finansman ji aliye me bê temîkirin." Fikir û pêşniyariya vekirina

"Dibistana fûtbolê ya Real Madrîd" ji keşê Angel García derketiye. Angel García li Hewlîrê di saziyeke alîkarîyê ya bi navê Mensajeros de le Paz (Elçîyen Aşîtiyê) de dixebe.

Li dînyê û piranî jî li Amerîkaya Latinî 14 dibistanên fûtbolê yê Real Madrîd hene. Dibistane ku wê li Kurdistanê vebe wê bibe yekem dibistân li herêmê û jiber vê vî pispor bi çavekî gîring lê dinerin.

Encama Lêkolîna Zanîngeha Ulm: Bazdan zekayê zêde dike

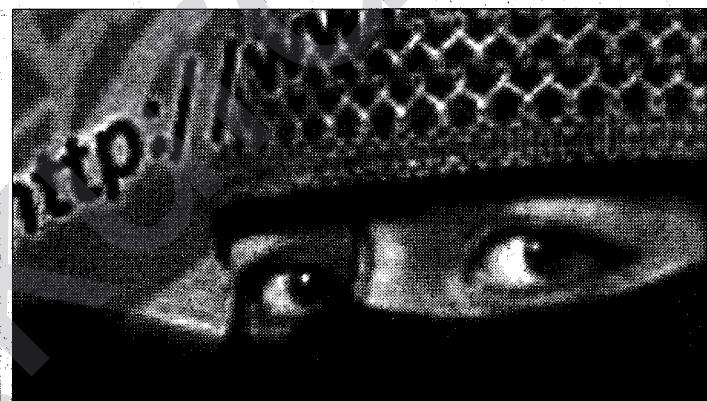
PK - Lêkolînek ji aliye Zanîngeha Ulm li Almanya diyar kir ku bazdan zekaya mirov zêde dike.

Akademiya Zanîstiyen Norolojî û Pişeyen (meslek) tibê ya Zanîngeha bajarê Ulmê jibo ku bersîva pirsa, "Gelo bazdan zekayê zêde dike?" ji 30 kesan 2 grûbênda cuda çekir. Ev herdu grûb berê di ezmûnekî (îmtihan) de derbas bûn ku jibo qabilîyeta wan ya tarîfa rîyan, fîrbûna bêjeyen biyani, vegotina bi resim û ifadeya niviskî bê tespîtkirin. Piştre grûba yekem 6 hefteyan û di heftê de 2 cara nîseetê bazdan. Her du grûb ji di her 2 hefteyan de carekê di tekstên cuda de dihatin derbaskirin. Di encamê de her du grûban ji li gora cara yekem di demek bêtir kurt de dest bi bersîvdâyina pîrsan kirin.

Mamosteyê Akademiye Ralf Reinhardt encamên lêkolînen xwe jibo radyoya DW weha ragihand: "Yekem tiştê guherî hejmara şâsiyan bû. Kesen ku di grûba yekem de bûn û bazdandan piştî 6 hefteyan kêmîtir şâsiyi dikirin. Li gora grûba ku baznedida bêtir bi diqet û kêmîtir şâsiyi testen xwe temam kirin."

Reinhardt eşkere kir ku encamên ku wan bidestxistine ispat dike ku bi rastî jî bazdan zekayê zêde dike û pêwendiyen bazdan û konsantrasyonê bi awayekî zanîstî raxistîne ber çav.

Her wiha piştî ceribandinê 6 hefteyî diyar bû ku ligel zêdebûna konsantrasyonê hafizaya dîtinî (gorsel) ji baştar dibe.

Di sala 2005an de çend bûyerên ecêb!

PK - Bi xêr û xweşî, bi asteng û serêşen xwe yê siyasi, abori û civakî mirovatî salek din ji li dû xwe dihêle û bi hêviyên nû deriyê salek nû vedike. Bêguman wek her salêdi sala 2005an de hin bûyerên ecêb qewimîn.. Em dixwazin çend hebekî aktuel bi bira we binin.

Li Brezilyayê basketboliste tek jîn ya 23 salî bêku fam bike du canîye 7 mehan listika xwe ya basketbolê demand. Silvia Cristina Gustavo Rocha bert zaroka xwe ya 7 mehî premature (beri wexta xwe) bîne bi sê rojan fam kir ku ew du çant ye. Gava beri zayinê bi sê rojan zikê wê êşîya çû cem Doktor bi rewşa xwe hesiya.

Rocha piştî ku zaroka xwe anî dînyê hesten xwe wiha anî ser zimîn: "Tenê difikirim ku ez piçeki qelew bûme."

Xwest ku ji mîrê xweyê neşûşti veqete

Li Iranê jînê bi navê Mîna seri li dadgehê da ku ji mîrê xwe yê ku 8 sale pê re zewi-

ciye veqete. Sebeba Mîna 36 salî ew bû ku mîrê wê salekê xwe neşûştiye û bîhna gemarê jê tê.

Mîna di dadgehê de got ku ne tenê ew, zarokên wan û hevalên mîrên wê jî ji bîhna wî gazindan dîkin û madê wan li hev dikeve. Mîna got ku mîrê wê jê re gotiye ku ew ji avê nefret dike û jiber vê yekê xwe naşo. Mîna bi xwe ji rojê şê caran avêkê li xwe dike û di her 5 deqiqeyan carekê de jî destê xwe diço.

Di internetê de aşiqî jina xwe ya kevn bû

Li Urdunê jîn û mîrek bi sohbetê di internetê de aşiqî hevdu bûn. Bîyar dan ku hevdu bîbînin û nas bikin. Di hevdîtinê de hew dîtin ku ew jîn û mîrê kevn in. Wan jiber nelîhevdükirinek dijwar dev ji hevdu berdabûn.

Pispor pêşniyar dike û mirov zêde piştî xwe bi hevdunaskirinê internetê girê nede.

Bêvilek din hat jêkirin

PK - Li Amedê, mérékî esrarkêş daxwaza pêdekirina esrarê li xanima kir û dema ku wê daqwaza wî bi cî neanî, şevî nîvê şevê mérîk quesda jêkirina bêvil û destê wê kir.

Xanima bi navê T.G. bi mehra dînî ligel A.K zewicî ye. Mêrê wê bi şev ji bo pêçana esrarê daxwaza pêdekirina pelên cixaran lê dike. T.G jibo anîna pelên cixaran li deriyê mala bavê xwe û xalтиya xwe dide, lê derî lê nayê vekirin. Dema ku ew destvala vedigere malê, di navbera wê û A.K de şer derdikeye. Piştî şer, mérê wê A.K di xew de quesda jêkirina bêvila wê dike û dema ku ew bi destê xwe bêvila xwe diparêze, destê wê ji dide ber kérän û zorê lê dike ku ew biçe jêre esrarê bîne. T.G berî vê bûyerê bi çar rojan weldî ye û ew hîna baş biser xwe ve nehatîye. Piştî bûyerê A.K ji aliye polisan ve hat girtin û

T.G ji rakirin nexwexanaya Amedê.

A.K berê ji jineke xwe bi kérê kuştîye. Jiber vê yekê xanima wî

T.G doz lê vekiriye û dixwaze ku ew heta heta di zîndanê de bimîne.

Li Amedê parka qurbanê namûsê

PK - Li Amedê jibo bibîranîna qurbanîyên cînayetînamûsê parkek hat vekirin û Rêxistina Eftuyê bîrdaryek (anit) ku kurteçiroka 7 jînîn qurbanî liser hatîye nîvisin di parkê de danî. Jinîn qurbanî yênu ku weke nişan hatîne nîvisin, ji gelek welatê dînyayê hatîne hilbijartîn. Ji Spanya Alicia Aristregui, ji Kolombiya Esperanza Amaris Miranda, ji Filipînan Maria Teresa Carlson, ji Turkiyê Guldunda Tore û N.C û cend jînîn din ji ligel çîroka kurte-

jiyana wan hatîne danasîn. Navê van jinan ji hev cuda, lê qedera wan yek e.

Li gora lêkolînekê, li dînyayê ji her sê jinan yek tûşî dijwarî û tûndiyê dibe. Li gelek welatan, hejmareke mezin ji jinan, dî encama vê tûndiyê de jiyana xwe ji dest didin.

Rêxistina Eftuyê, bi armanca ku bibe nîşanek û xelk bikaribin dersan jê wergirin, ew bîrdarî jibo jînîn ku bûne qurbanê cînayetînamûsê li parka nû bi cî kir.

Ew di nava tunebûnê de, xizmeta dayika xwe dike

PK - Li bajarê Qersê xortekî bi navê Hakim Ugur dest ji karûbarê xwe berdaye û bi tenê xizmeta dayika xwe ya nexwê dike. Wî berî sal û nîvekê dayika xwe Xanim Ugura 78 salî ji gund anîye bajarê Qersê û xwe ji bo xizmeta wê vala kiriye. Xanim Ugur di nava livinan de ye û nikare bilive.

Hakim Ugur temamê pêwîstiyêni dayika xwe bi cî tîne; xwarina wê dixe devê wê, paqijiya wê dike, dikeve bin milê wê û wê dibe derveji. Lî dema wî namîne ku ew karekî jibo debara xwe û dayika xwe bike. Li gora daxuyaniya wî, ew bi alîkariya cîranan dijin.

Hakim Ugur dide zanîn ku ew jiber tunebûna pereyan nikare dayika xwe derman bike. Eger bikaribe mesrefa dermankirinê bide û dayik bikaribe pêwîstiyêni xwe bi cî bîne, ewê ji ji xwe re karekî bike û jiyana dayika xwe hê-santir bike. Jiber vê yekê ji ew doza alîkariyê li rayedar û xêrxwazan dike.

Li Mûşê bûk û zava û berbû di nava bîrfê de man

PK - Gundiyêndî gundê Kepenek yê girêdayî bajarê Mûşê jibo guheztina bûkê çûn gundê Çukurbag. Piştî derxistina bûkê, ew bi 6 otomobilan ketin

ser riya vegerê, lê bîrfê rê li wan girt û ew têde man. Jibo ku ew bikaribin berî êvarê bigihêndî gundê xwe û di otomobilan de necedin, wan hewara xwe

gihad Karmendê Xizmeta Gundan. Liser vê yekê karmend hatîn û dest bi xebata vekirina rê kirin. Di dema xebata vekirina rê de, berbû ji otomobilan

xwe dîketin û jibo germkirina bedena xwe govenda xwe li wê navê gerandin. Piştî vebûna rê, bûk û zava û berbû bi silameti gihan gundê xwe.

Panorama

Dilbixwîn Dara

Video Klîpêndî kurdî

Her cara ku ez li televîzyonê kurdî temâse dikim ev mijara ku ezê niha binivisînim tê bira min.

Li ser Hotbirdê 5 kanalên televîzyonê yê Kurdistan hene, Kurdistan TV, Roj TV, Kurd Sat, Zagros TV û Mezopotamya.

Di van her 5 kanalên me de tiştî heri zêde tê weşandin klîp in.

- Bi rastî ji tu kengî televîzyonê vediki û li ser kanalan digeri yan kipek dest pê dike yan ji diqedê.

Eger mîrov statistikê cêbîke, wê bibine ji %70 ji dema weşana wan kanalan stran in. Yan govend, yan dawet yan dimenê bi müzik yan ji klîp in.

Ji ber ku şirketên produksyonê tune ne, rejîstor, senarist, aktor, aktrîstên profesyonel û pisporê tekniki tune ne, piraniya wan klîpan bi awayekî pir amator û ji aliye qualite ve pir qels derdikeyin pêşberî temâsevanan.

Piraniya wan klîpan li malê têne montajkirin. Kesekî ku çend tiştan ji programmeke qutkirinê weke Pinnacle, Magix, Ulead, Adobe Premiere fêm bike, radibe dest bi kişandin û derhêneriya klîpan dike.

- Gelek ji video klîpêndî ku em wan li ser ekranan dibînin bi kamerayê dawetan hatine kişandin û bi awayekî geleki amator hatine montajkirin.

Cêkirina video klîpan li cem stranbêjîn me kurdan bûfîye weke tu ji xwe re biçî li dawetekê strana „Bûkê Delalê“ bîbêji. Ewqas basit, sivik û erzan kirine. Bila li dilê kesekî nemine, video klîpan têne pêşkêşkirin geleki erzan in, radeya wan ya huneri pir nîzm e. Jixwe tew hînek ji wan klîpan hene, di her kanaleke televîzyonê de rojê 5-6 caran têne nişandan.

Hînek stranbêjî hene, ez nizamî çawa di xwe re dibînin, her hîste klîpekê davejin. Edi mîrov ji acîzbûna naxwaze li televîzyonê kurdî temâse bike.

Kêmasi ne tenê ji aliye stranbêjan ve ye, berpirsiyaren programan yênu wan TV'yan ji sırtken wan kêmasiyan in, ew ji bêku kontrol bikin, bêku radeya huneri ya wan klîpan bihesibinin, gelek caran di televîzyonê xwe de dubare dîkin.

Çend tiştîn din yêna balkêş: Weke ku di nava kurdan de keçikîn ciwan û bedew nemabin, stranbêjîn me tenê keçikîn ewropî yê por zer dîltzinin, ne pêwîste hunera wê keçikê hebe, tenê bila por zer be. Dîçin otomobilên heri lux kire dîkin, wê keçikê li kîleka xwe siwar dîkin û derdikeyin pêşîya kameray... yan ji di cemê Rhein de li gemîyekî siwar dibîn û klîpa xwe dîktîsinin. Ci kişandin?! Ne senaryo, ne listin, ne kamera, ne ronaht, ne deng... ne reng. Ü di encamê de berhemekê ku qet ne hêjâyî temâsekîrinê ye û bê naveroke derdikeye pêşîya me.

Ez bi xwe eger li şûna hînek stranbêjan bim, ezê ji berpirsiyaren televîzyonê bixwazin ku klîpêndî min ji nava programen xwe derxin. Her wiha ezê demeke dirê sebir bikim û biçim li gora derfetên xwe bi riya derhêner û senaristeki baş-egeker ku dengê min baş be- klîpeke hêja pêşkêş bikim. Ezê ne salê 12 klîpan, lê ji 12 mehan klîpekê cêkim û hem nirxa huneri ya klîpan dana-xim, hem ji xwe di çavên temâsevanan de biçük û sivik nakim.

Sersala we pîroz be!

Hediye Dag

Ev çi fen in, ev çi ben in?

Em ketibûn konaxek nû, di sala nuh de ji wê ev konaxa nuh berdewam bike û belki bi destketinên mezin û xurttir. Herçiqasî encamên dawî yên hilbijartinan derneketibin hole ji, lê kêm zêde hinek encamên neresmi hatin pêşkêşkirin. Di van encamên neresmi de ji dixuye ku wê listeya hevpeymaniya Kurdistanî wek berê hêza xwe biparêze û di parlamentoye de bi hêzek xurt bê temsilkirin. Tam di vê dema ziz û giring de di çapemeniya Kurdi de dest bi êrişek gelemeperi hat kirin. Van êrişan bi gelemeperi berê xwe dabû PDK û PDK-Bakur. Xuyabû hinek kes û hinek hêzên veşarti ji pêşketinên li Kurdistanê û bi taybet ji ji xurtbüna herdu PDK yan aciz bibûn û xewa wan direvandin. Destpêkirina vejandina bûyera herdu Seidan, tawanbarkirina PDK-Bakur bi Mitê, bûyerêن Şemzinanê, ji nû ve vejandina bûyera Hekkariyê ya 1978an a di navbera PDK û YNK de û rexnekrina nemir M.M. Barzanî! Gava ev hemi dikevin ser hev, meriv dibine ku senaryoyek veşarti hatiye nivîsandin û ev senaryo di vê dema ziz de bi destê hinek Kurdan pêşkêşî perdeya sinemê dibe.

Bê xwestin neyê xwestin rol û bandora PDK liser Kurdên bakur xurttir dibe û bi vê ve girêdayî rol û erka PDK-Bakur ji her ku diçe li bakurê Kurdistanê qewintir û bîhêzir dibe. Evêna ne ez, lê rayedarên dewleta Tirk bi xwe ji tînin zimên û sedema herî mezin a provokasyona ku li Şemzinanê hat kirin, ev rastî bû, ev rastî ye. Di gotinên Serokê Mîte Emre Taner de ji eşkere dibe ku édi bandora PDK li bakur xurttir dibe û jibo vê ji ji Serokê Kurdistanê bîrêz Mesûd barzanî té xwestin ku ev bûyera derbasi sinorê bakurê Kurdistanê nebin. Tam di vê dema ziz de hinek ji Kurdên bakur brînên kevn vejandin û dest bi niqaşa bûyera herdu Seidan kirin û jîxwe hinekan ji PDK-Bakur wek partiya Mîte dan xuyakîrin. Gava provokasyona Şemzinanê, râberizandinên liser herdu Seidan û Mithîna PDK-Bakur têna ba hev, wê bê ditin ku ev provokasyon xizmeta yek navendê dikin û ji ziyanê pêve lu fêdeyekê nade doza milletê Kurd.

Babeta bûyera Hekkariyê ya 1978an a di navbera PDK û YNK de û bûyera miha ya Dr. Kemal Seyid Kadir ji bi destpêkirina hilbijartînê û eşkerekirina encaman deştپêkir. PÇDK beşdarî listeya Kurdistanî nebû (jîxwe beşdar bibûya tişteki ecêb bû) û bi vê beşdarnebûne hem xwest hevpeymaniya Kurdistanî bêhêz bike û hem ji ket xewn û xeyala bi serê xwe ketina parlamentoye. Lê armanca sereke bûguman bêhêzirin û jîderbxistina hêza hevpeymaniya Kurdistanî bû. Pişti eşkerekirina encamên nefermi hat ditin ku PÇDK tek cü û di armanca xwe de biserneket, bêhn pê ket. Icar pişti tekçûne niha ji dest avetiñ bûyera girtina Dr. Kemal Seyid Kadir. Li gor nûçeyen ANF (Ajansa Nûçeyen Firat, ku gellek caran nûçeyen bi qest diwesine) û çapemeniya Tirk (ku piraniya wan ANF wek çaykanî girtine) xwedênegiravî jiber ku Dr. Kadir di nivisêñ xwe de rexne (sixêf) li malbata Barzanî girtiye, hatiye girtin û bi 30 salt heps ceze xwariye. Heger birasti Dr. Kadir jiber ditinê xwe hatibe girtin helbet ev şermezariye û divê bê rexnekrin. Ya din ji hîna li Kurdistanê gellek ji qanûnen kevn û dema Saddam nehatine guhertin, jibo danîna qanûnen nuh wext û mecal divê. Heger birasti mebest rexnekrin û şermezarkirina vê helweste be tu gotinek me jê re nîne. Na heger net û mebest tenê devavetiñ û reşkirina PDK û malbata Barzanîyan be, ev ne fen bin ev çi ben in? (Li gor hinek agahiyê ji medyaya Kurdistanê Dr. Kadir gotiye ku ew hatiye lîztiha hinek saziyên istixbaratê lê nexwestiye navê wan bide. Di vir de ji dixuye ku Dr. Kadir ji di vê senaryoya genni de rolek girtiye ser xwe).

Xuyaye hîna provokasyonê bincikiri pîr in. Ka em binerin bê wê di pêşerojê de ci derkevin û ci dernekevin! Helbet, her ku tekoşina milletê Kurd bipêş dikeve wê provokasyon û lîztikey dost (!) û dijminan ji kêm nebin... Lê wê rast de rastiya xwe û xwar ji di xwariya xwe re derkevin!!

Sala 2005an ji

Sala 2005 bû sala tofan û guhertinê mezin û rewşa gellek welatan serûbinê hev kir. Tsûnamiya Asyayê, teqandinê li Britanyayê, tofana li Amerîkayê, guhertinê li Iraqê û Kurdistanê, berendametiya Tirkîyê, Serokkomariya Mahmûd Ehmedînejadê Iranî, kuştina Serokwezîrê Lubnanê Refik Herîrî û gellek bûyerêñ din mohra xwe li sala 2005an xist. Bêguman ji aliyekei rûdana van bûyerêñ dilê gellek milletan xemdar kir, ew ji can û malen wan kirin û di kûraniya dilê wan de şopêñ kûr û dûr hiştin. Ji aliye din van bûyerêñ 2005an di dîroka hinek milletan de ji bi erêni şopêñ xwe hiştin, ew şad û bextewar kirin. Ji van milleten şad û bextewar milletê sereke bêguman em Kurd bixwe ne. Sala 2005an jibo milletê me bû sala serfirazî û destketinê mezin, destketinê ku mohra xwe li pêşeroj û çarenusa milletê me dixin. Azadiya parçeyekî welatê me, federalbûna başûrê Kurdistanê û destketinê li vî parçî hema bêjin qedera 40-50 milyon Kurdi bi xwe ve girêda, hem jibo Kurdan û hem ji jibo awiragelemeperiya cihanê bû navenda balkêsiyê.

Bâşûrê Kurdistanê

Wek me li jor ji bi kurtî anî zimên, sala 2005an bû sala Kurdistan. Di vê salê de bûyerêñ wilô rûdan ku ewê şopa xwe di kûraniya dîroka Kurdistanê de bîhêlin. Amerika û hevpeymânên xwe bi alikariya Kurdan di navenda Rojhilata Navîn de kelehek ji kelehen zilmê hilweşandin û hefsar xistin stuyê xwinxwareki mîna Saddam Hisen. Bi hilweşandina keleha zilmê di nexşa Rojhilata Navîn de qelsên mezin çebûn. Ev derz û qelsên ku di nexşeya Rojhilata Navîn de çebûn, jibo milletê Kurd bûn wek tîrêjîn roja azadiyê û ev tîrêjîn rojê şewq û germa xwe di din Kurdistan herçar parçeyen Kurdistan. Guhertina nexşeya Rojhilata Navîn bêgumane ku parçeyek ji Projeya Mezin a Rojhilata Nayîne. Amerika û hevpeymânên xwe jibo vê projeya mezin, projeya guhertina Rojhilata Navîn, demek dirêj dane ber xwe û wê di vê projeyê de rolek mezin têkeve ser milê Kurdan. Di vir de Kurd wek hevkareki mezin û stratejik têne hesabkirin û wê ev hevkareki bandora xwe li seranserê Kurdistanê û guhertina rewşa wê bike.

Hilbijartînê ku dî 30 ê Çile 2005an de li Kurdistanê û Iraqê çebûn rûdanek sereke û guhertinê mezin bi xwe re anin. Di dîroka Iraqê de cara yekemîn bû ku hilbijartînê demokratik pêk dihat. Ev hilbijartîn jibo Kurdan bû fersendek mezin û Kurdistan basûr ji

ev fersend bi aqilane bikaranin. Ji ber zîzbûna dem û pêvajoyê, Kurd bi awayekî girseyî tev li hilbijartînê bûn û bi coşek mezin pîroz kirin. Ji heft sali bigrin heta bi heftê saliyan seranserê başûrê Kurdistanê bi alên Kurdi xemilandin û hebûna xwe bi dînyayê dan qebûlkirin. Ev hilbijartîn jibo Kurdan hem cara yekem bû û hem ji wan re deriyê azadiyê vedikir. Bi vê bîr û zanînê Kurd bi dîlxwesi çûn ser sindoqan û nûner û berpirsiyaren xwe hilbijartîn.

Bi vê serketin û destketina Kurdistan, hêzên ku ji berê de dixwestin rî liber doza Kurdan bigrin, êdî hêdi hêdi ji dewrê derketin û per û basken wan hatin şikendin. Van hêzên tarî û herweha dagîrkeren Kurdistanê bixwe ji hêdi hêdi bêdili xwe qebûlkirin ku li Iraqê û Kurdistanê rewşa hatiye guhertin û divê ew vê rewşa guhertin û hezim bikin. Êdî pê hisiyan ku ewê nikarîbin van hilbijartînê ku di bin çavdêriya hêzên navnetewi de hatiye kirin têk bibin û jihevdê bixin.

Di serketina vê hilbijartînê de tifaqa PDK û YNK bandora xweyi herî erêni lîz. Vê tifaqê mora-lek mezin da gelê Kurd û hişt ku Kurd di vê hilbijartînê de biserkevin û qedera xwe binivisin. Jibo

gelê Kurd re çi anî?

Bakurê Kurdistanê

û balkêşiyê. Dûrbînî, helwest-saxlemî û gotinparêziya Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî bîr û raya cihana medenî bêhtir kişand ser xwe û hişt ku Kurd di çavên dost û dijminên xwe de bibin bawermend û mîrên piştastiyê. Jixwe serdana Qesra Spî û ji ali Serok Bush ve wek Serokê Kurdistanê qebûlkirina cenabê wî, peyamên gellek vekirî dan cihanê û kir ku dost û dijminên Kurd rastiya Kurd û Kurdistanê qebûl bikin, siyaseta xweya di derbarê Kurdan de di ber çav re derbas bikin û hesabê pêşeroja Kurdistanê bikin. Van rûdan û pêşketinan helbet bandorek mezin li Kurdên parçeyên din ji kirin. Hezkirin, sempati û xwedîlerketina li başûr di nav Kurdan de bihêzir bû û brînen mezin di siyaseta dagîrkeran de vekirin. Vê hezkirin û sempatiya ji başûr re hişt ku hesabên dewletên dagîrker, bi taybet Tirk, tevlihev bibin, di siyaseta xwe de guhertinan çêkin û bi çavekî din dest bavêjin meselê. Hezkirin û sempatiya ji başûr re bi taybet li bakur, bandora siyaseta PKK heta bi ciyekî şikenand û berê Kurdên bakur da başûrê Kurdistanê.

başûrê Kurdistanê û xeta PDK. Kurdevari û rastgotiniya Mesûd Barzanî kir ku ew di nava Kurdan de bibe M.Müstafa Barzaniyê duyemîn û Kurd baweriya xwe pê bînin, li dora wî kom bibin. Edî Kurdên bakur rastî û nerastî, hêjayî û nehêjayî, mîr û nemîriya serokên xwe ji hev naskir û evê naskirinê ji mecal da ku Kurdên bakur berê xwe bidin başûrê Kurdistanê û bîbin hezkir û alîgîrên M.Barzanî û PDK. Bêgumane ku dewleta Tirk ji vê hezkirin û alîgîriya PDK û malbata Barzaniyan vecinqî, tirsîya û ket nav lêgerîna râlibergîrtina vê pêşveçûnê. Provokasyonê ku liser sînorê Kurdistanê, yêni li Şemzînan, Gever û Colemêrgê hatin kirin jiber sedema vê pêşketinê bû. Bi van provokasyonan dewletê xwest herêmê vala bike, koçber bike da ku sempatiya PDK û Barzaniyan bişkîne, asteng bike û tevgîra Kurd di herêmê de bifetisîne. Lî hesabê malê û sûkê li hev derneket, dewlet ket xefika xwe û di heriya xwe de teqinî.

Qebûlkirina berendametiya Tirkîye jibo Yekîtiya Ewrûpayê, biçük be ji hinek reform bi xwe re anîn û di siyaseta hikûmeta Erdogan û dewletê de hinek guhertinê erêni çêkirin. Herçiqasî ev guhertin hêdi dimeşin û bi zagonênuh têr astengkirin ji, lê edî Kurd bi fedakari hewl didin ku xwe di televizyon û çapemeniya dewletê de ifade bikin, navê Kurd û Kurdistanê bînin zimênuh têr astengkirin ji, lê çi heyf û mixabine ku râxistin û partiyê rojavayê Kurdistanê hîna ji ji hev belawela û di nava bêtifaqiyê dene û jibo pêşerojê û guhertinê ku wê di demêr pêş de rû bidin ne xwedîyê bernâme û projeyen netewî ne. Xuyaye jibo pêkanîna eniyek netewî ji hîna tu gavên berbiçav neavêtine.

Rojhilatê Kurdistanê

Li rojhilatê Kurdistanê ji rewş cuda nebû, nehat guhertin. Rejîma Iranê zixt û zordariya liser gelê Kurd berdewam kir û bi sedan Kurd kuştin, brîndar kirin û di zîndanan de rizandin. Pişti hilbijartina Serokkomarê nû Mahmûd Ehmedînejadê ku destê wî di qetilkirina Abdurrahman Qasemlo de heye, siyaseta li dij Kurdan xurttir bû û her ku çû riyan demokrasiyê hatin xitîmandin. Ehmedînejad keseki fundamentalist û hişkawer e. Bi taybet li dij Kurdan û li dij dewletên rojava û dînyaya medenî xwedî helwestek neyêni ye, helwest û bîryarê wî yêni hişk jiber çavên dewletên rojava na-revin û her ku diçe di navbera wan de nerazibûn û dijberi xurt-

tir dibin. Ehmedînejad hema bêjin di her beyanên xwe de li dij Amerika û Israîlê gef û guran dixwe û giraniyek mezintir dide çêkirina çekên kîmyewî û bombeaya atomê. Iran ji wek Sûriyê ji ali dewletê demokrasîwaz ve wek navenda terorizmê hatiye destnîşankirin. Gef û gurên Ehmedînejad, desttêwerdanê li Iraqê, Lubnanê, Filistinê, Afganistanê û li gellek herêmê din dihêle ku Iran wek hedefa yekemîn bê destnîşankirin. Di van rojan de medyaya dînyayê bi xurtî liser Amerika û haziriya êrişkirina liser İranê radiwestin. Gef, gur û beyanatê Ehmedînejad yêni li dij Amerika û Israîlê, tehdîten wî, di serê gellek mirovan de pirsên destpêkirina şerekî dijwar dide çêkirin.

İro, hêzên ku bi rêberiya Amerikayê Projeya Mezin a Rojhilata Navîn dane ber xwe, gihane wê bir û baweriye ku ewê bêyi dinamîzma demokratik a Kurdan nikaribin di Rojhilata Navîn de biserkevin û bigîhîn armancê xwe. Edî herkes pê dizane ku têkiliyên Kurd, Amerikî û hevpeymanen wê ne têkiliyên hayela û sivik in. Ev têkili liser guhertina nexşeya Rojhilata Navîn û berjewendiyên herdu aliyan hatine hûnandin. Rejîmîn kevnepereştên Rojhilata Navîn ji dêvla ku di herêmê de guhertinê demokratik pêkbînîn, bi tundî li dij hêzên demokrasîwaz derdikevin û jibo neguhertina nexşeya Rojhilata Navîn ci ji destê wan tê dijin. Jiber vê ji, Amerikî û hevpeymanen xwe jibo guhertina rewşa Rojhilata Navîn, ji Kurdan pêve dostên xwe nabînîn û herweha Kurd bixwe ji ji wan pêve alîgîrên xwe nabînîn. Ev ji jibo me Kurdan rûdan û destketinê erêni û bi xêr in.

Di gotina dawiyê de meriv kare bêje ku sala 2005an jibo me Kurdan bû sala serketinê. Serketinê li başûrê welatê me û bi taybet ji rastpolîтика PDK û Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî, sînorêni di navbera herçar parçeyen Kurdistanê de rakirin û hestê neteweperestiya Kurd derket pêş. Heger em Kurd bîkaribin bi van hestê netewî li hev xwedî derkevin, tifaqxwaz û xêrxwazên gel û welatê xwe bin, emê rojek zûtir di armancê xwe de biserkevin. Em bawerin ku wê râxistin, partî, kes û dezgehîn Kurd di sala 2006an de bi bir û baweriye xurttir hestê netewî derxin pêş û vê sala nû ji bikin sala Kurdan!

Bila sala nû li gelê Kurd pîroz be!

biraveti

Bayram Ayaz

Sal bi sal sed xwezi bi salnameya siyasiya sala par!

Sal bi sal xwezi bi sala par kurtebêjek gelî ya Kurdan e. Li gelek deveren Kurdistanê tê zanîn, me gişan bîhistiye. Di zargotin û ferhenga Kurdi de jî naskiriye.

Ev kurtebêj xuyaye ji nerazibûnê peyda bûye, gazindeke ji hal û rewşê. Bi vê kurtebêjê re mirov hertim axin û zarîna axaftvanan ji dibihise. Xweziya xwe li demen berê, çax û zemanen buhuri tinin. Hin kes xweziya xwe bi mérâni û rastgoyîya demen berê tinin, hin kesen din ji halê abori xerab û hejariyê dizarin.

Béguman dibe ku car caran gazzindên gel di cih de be, salek buhuri sala xezebê û xelâye be û ji sala berî xwe xerabtir û dijwartir be. Di halê wisa de bi rasti ji mirov li çaxê berê digere. Lî di eslê xwe de berê mirovayetiyê bere bi pêşde ye. Guherin û rûdanen nû pêwiste civakan pêşde bidin û hal û deme wan xwestir bikin. Caran di dinamizma civaki de işaretê dem û qunaxen rawesti an paşdevegerê ji heye. Di van rewşan de civak dikevin krizê (kerasetê) di pêşkevtina civaki de sistî çedibe. Vêca di peydabûna van rewşa de hêzên biyani (extern) koledar û mettinger rolek dijiminane xerab dilizin. Tişte bi serê civaka me Kurdan anîne ev e. Em xistine rewşek wisa, ku me hertim xweziya xwe bi sala buhuri anîye.

Wek nimûne, li Tirkîyê cîmîhûriyet ilan bû, Tirkan ji xwe de dewletek netewî dianin. Li rojavayê Tirkîyê hin reform pêkanin û sistemek sazkinin. Eme ci bû? Di dema Osmaniyan de mirekên me hebûn, rola dewletek navxweyi ya Kurdi bîcîh dianin. Koşk û şarayen beg û mirekên Kurdan hilwesandin. Mîr û begên me an kuştin, an kirin peyayen xwe. Medreseyen me hebûn, li wan deran ziman û çanda Kurdi dihat hînkin, hemi girtin, şex û mişayiq û mela û zanayen me belav kirin, geleken wan bi maeş û bertilan kirin ixbaci, evên xwestin liser Kurdewariyê bimînin, bera wan dan, hînek kuştin, yên din nefikirin an ji mecbûr bûn reviyan, ji axa welat û xelkê xwe dûrkîtin.

Bi kurt û Kurmancî desthilatdarên Tirk û Ereb û Faris maliq li me Kurdan şewitandin. Bav û kalên me xweziya xwe bi dema Osmaniyan dianin. Dema wan axin dîkişandin û digotin sal bi sal xwezi bi sala par, an xwezi bi dema Osmaniyan û bi dema beg û mirekên me Kurdan, em xorten xwingerm, bi ideoloziya cepîtiyê sergîjbûyi, me digot, ew kevneperek in, li rojîn berê digerin, hîni çova Osmaniyan û mîr û began bûne! Lî eger em li halê xwe iro binêrin, halê keriyê pezê ku gur lê gér bûye li me hatiye. Ka carek binin ber çavêx xwe, dema gurên birçi dikevin nav pez, li keriyê pez diqelîbin, ci bi serê pez tinin! Dewleta Tirkan ji ew hal bi serê me anîye. Kurtebêja sal bi sal xwezi bi sala par, xweşik li halê me tê. Sal bi sal bi hezaran, belki bi deh û sed hezaran Kurd zimanê xwe jîbir dikin, ji rîh û hesten Kurdewariyê dûrdikevin, dibin Tirk, Ereb û Faris. Ma derna her salek bi hezaran Kurd asimile bibin, Kurd wisa xesarek mezin bibînin, wê deme ne raste ku Kurd şikir û xweziya xwe bi sala buhuri bînin!

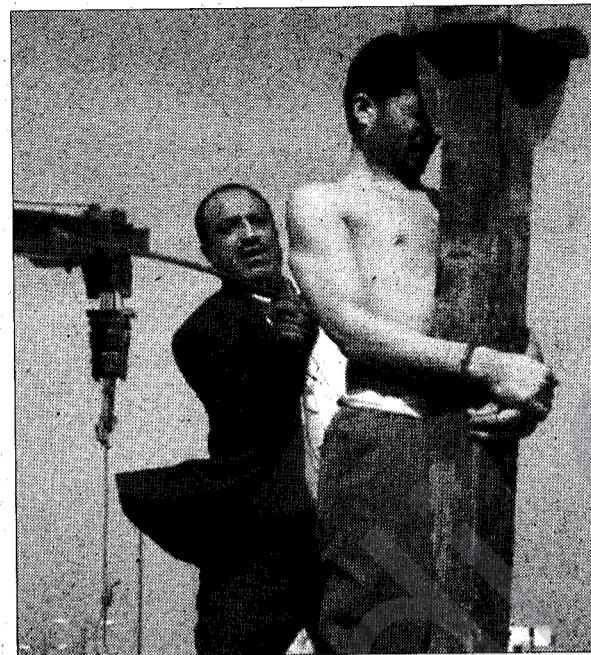
Cîhe keyfîxweşî û serfiraziyê ye, ku iro li perçeyekî welatê me, ev xesar hatiye rawestandin û sal bi sal Kurd bere pêşde diçin. Li vî perçeyê welatê me derfetên hingê mezin bi destketine, ku mirov xweziya xwe bi dubarebûyîna serkevtinê sala buhuri tine. Bi rasti ji sala 2005 li Kurdistanê azad, sala Kurd û Kurdistaniyan û demokrasiyê bû ku mirov dixwaze ew rûdan sala pêş ji her berdewam bin. Jibo sala nû xwezi bi serkevtinê sala buhuri. Lî ne tenê li başurê welatê me, li bâkur, rojhîlat û rojavayê Kurdistanê ji. Xwezi û hîviya me ev e.

Bi va hestan bila sala we ya nû pîroz be û umidwar im sala 2006 ji bibe sala Kurdan, Kurdistanê, demokrasiyê û pêşkevtinê. Kilita vê yekê, xwedîlerderketina zimanê Kurdi, pêşxistina çanda Kurdi, bihêzkirina zanîn û evîndariya ax û al, welat, demokrasi û mirovayetiyê, herwisa pêşxistina siyaseta bi armansa destxistina desthilatdarî û dewletek Kurd û Kurdistanî ye. Rêbaza me ev e!

Îran ji xwîna Kurdan têr nabe

PK - Dewleta Îranê ji rijandina xwîna Kurdan têr nabe. Piştî destketinê li başûrê Kurdistanê û bandora wê ya liser parçeyen din ên Kurdistanê, dewletên dagîrkeren Kurdistanê zixt û zorfariya xweya liser Kurdan zêdetir dikin û naxwazin ku nêzîkayiyek di navbera herçar parçeyen Kurdistanê de cêbibe.

Piştî hatina Ehmedînejad ev zixt û zordarî girantir bûn û hema bêjin roja ku Kurd li Îranê neyên kuştin û daliqandin tuneye. Mafêni mirovan her ku diçe ji holê têr rakirin û bi taybet ji ji vê nemirovatiyê bi piranî Kurd têr eşandin. Vê paşiyê ji li

bajarê rojhîlatê Kurdistanê disa genc û mîrên qandin. Li bajarê Seqizê 51 Kurdên bêguneh hatin girtin û yet ji wan,

Ferhad Salih Pûr di 25ê mehê de hat daliqandim. Ji van 51 kesan çar kes ji, Mistefa Tofiqî, Mistefa Raei, Şehran Ensarı û Aram Sofî hatin zîndankirin. Ji wan çend kesen ku têr darizandin ev in: „Şehran ENSARI, Sedî XADEMÎ, Miheydin AZADÎ, Ferdîn FEREC PÜR, Selaheddin SEADET, Behaeddin ŞOCAYI NEJAD, Peyman SEDQİYANÎ, Etaullah MEHEMED ZADE û Newzad ELAYÎ.“

Wekî din li bajarê Zerdeşte ji Kurdekk bi navê Eziz Xilkani piştî ku neh sal û çar heyvan di zîndanen hikûmeta Îranê de bû hat daliqandin.

Amerîka li Hewlîrê bi cîh dibe

Hewlîrê - Balyozê Amerikayê yê Iraqê Zalmay Xelîzad di hevpeyvîna ku di Peyamnêre de belav bûye dibêje ku bila Kurd peymana Cezayîre ya sala 1975an jîbir bikin, jîber ku Kurd di projek navneteweyî de şirîkên stratejîk yê Amerikayê ne û Amerîka ji wê van nêzikan li Hewlîrê bingehêk eskerî li rex ya Koreyîyan deyne û di heman deme de konsolosxaneya xwe ji li Hewlîrê veke.

Zamlay Xelîzad dibêje ku di dema şerî Iraqê de ji wî wisa kir ko Amerikayê rî neda Tirkan ku eskerê xwe bînin başûrê Kurdistanê û asta têkiliyên Kurdistanê niha gihaye qonaxek nû û dibêje:

Serdana Serokê Herêma Kurdistanê jibo Amerikayê biserketî bû û ji aliye George Bush ve pir bi germî pêşwazî lê hat kîrin. Ev nîşana destpêka peywendiye firehtir in û ez bawer dikim ku emê carek din li qonaxa sala 1975an venegerin.

Zalmay Xelîzad dibêje ku rola Kurdan ne tenê li Kurdistanê lê belê di avakirina hemi Iraqê de heye û di avakirina Iraqek demokratik de Kurd rolekî mezin dilizin û wê ev tesîrekî mezin li hemi Rojhîlara navin bike.

Wekî din Zalmay Xelîzad dide zanîn ku wê Amerîka hem ji aliyekevî ve têkiliyên xwe yê eskerî û diplomatik digel Kurdistan xurt bike û ji aliyekevî din ve ji alîkariya avakirina Kurdistanê û pêşxistina aboriya wê bike.

Şandeya PDK cû Enquerê

PK - Li gora nûçeyeke Ajansa Pêyamnêr, şandeyeke Partiya Demokrata Kurdistanê, bi serokatiya berpirsyarê pêwendiyen derve Sefin Dizayî cû Enquerê.

Rojnameyên Tirkîyê di derbarê vê serdanê de dibêjin ku şandeya Kurd li gel endamên istixbarata Tirkîyê rûniştine û pêşveçûnen li herêmê şîrove kirine. Tê gotin ku şandeya PDK jibo gerilayen HPG yê li serê çiya û girtiyen siyasi ye. di zîndanan de doza efuyeke berfereh kirine.

Li gora rojnameyên Tirkîyê, ev serdan li ser pêşniyara Amerîka pêk hatiye û derdorê istixbarata Tirkîyê bi awayekîne rasterast peyama ku wê ev hevditin berdewam bikin dane raya giştî.

Li Rojhîlatê Kurdistanê 2 keçen din ji agir berdan bedena xwe

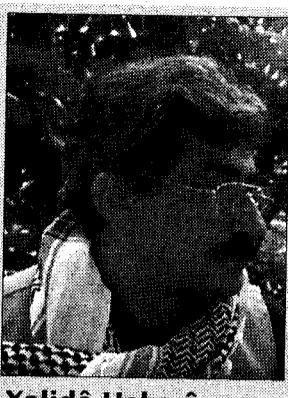
PK - Ji aliye çavkaniyê herêmî yê rojhîlatê Kurdistanê ve hat ragihandin ku li bajarê Merîwan û Kamyaran du keçen ku yet 14 û yet ji 16 sali ye, agir berdane bedena xwe û dawî li jiyanâ xwe anîne.

Heman çavkanî dide zanîn ku li bajarê Nêxêdê ji keçekî 17 sali jîber çewisandina ku ji aliye malbatâ wê ve lê dibe xwestiye xwe bikuje.

Keça 16 sali ya bi navê Hacer Rehmanî li herêmâ Kamyaran û Rûxoş Zemani ya 14 sali ji li herêmâ Merîwan dawî li jiyanâ xwe anî.

Li bajarê Nêxêdê ji keçekî 17 sali ya bi navê Ş.D ji ber şewisandina malbatî ya ku lê dibe 48 hebik vexwarin û xwest dawîye li jiyanâ xwe bîne. Lî belê ew li nexweşxaneyê ji aliye doktoran ve ji mirinê hat rîzgarkirin. Tê gotin ku ew rojane lêdanê ji destê bavê xwe dixwe û di bin çewisandineke bê sînor de ye.

ŞILOVEYEK

Xalidê Hekarî

Heyamek berê A. Melik Firat di atv de jibo gengeşiyekê amade bibû. Di derheqa vê gengeşiyê de raya giştî ditinên xwe bi erêni an jî nêyinî pêşkêş kirin. Hinan rexne lê digirtin, hinan jî pesnê wi bê şilove di weşandin. Ez jî dixwazim li gor dîtin û zanîna xwe hinek gotinên Mam A. Melik Firat li wêderê serf-kiri vekim. Lê divê mirov jîbîrneke, Mam A. Melik Firat, kesayetiyek civakê ye û civatê baş nasdiye, dê çawa û çilo mesajên xwe bigehîne gel baş dizane û di wî warî de gelêk şehrezaye. Lewma jî gotinên xwe bijartibûn. Mirov dikare gotinên wî waha bi rêzbike. 1- Axaftina bi zimanê Kurdi. 2- Diroka Kurdan. 3- Liser PKK ê. 4- Şibandina spîndar û legleg ê, 5- Aşkerakirina ne Tirkbûna serekê ASAM ê, 6- Xwestin û parastina Federalizmê.

1- Axaftina bi zimanê Kurdi: a- jibo Kurdan: Kurdino! Li pey wan celebkesen ku, bi tenê bi serbestkirina ziman qayîl dibin neçin, vaye em zimanê xwe di tv yên Tirkan de li miqabilê hemî dinyayê bê tirs daxivin, hûn jî li herderê û deverê baxivin. b- Jibo Tirkan: Tirkino! Vaye hûn dibînin, zimanê me cudeye û hûn jî me fahm nakin. Bi gotin û direwê rêveberê xwe bes werin

de dibêje: PKK me damezjrand û Abdullah Ocalan jî vê yekê testiq dike. Berpirsê ASAMÊ dibêje: Bersiva wê bila Sakik bide. M. Firat dibê: Tu mirov dewleta kûr tu bide. Ew jî dibê dewleta kûr tune, bi vî rengî qebûl dike ko ew û PKK bi hevre tevdigerin. Mam A. Melik Firat baş dizane heta têkiliyên dewleta kûr û PKK ê neyén aşkerakirin dê milletê Kurd li pey wan bimeşe û héza wan lewaz nabe. Pêşîya hebata jibo welat venabe, lewma bi giranî liser vê babetê sekînî û bi serokê ASAMÊ da qebûlki-rin ko dewleta kûr û PKK bi hevre kar dikin. Mesa-jâ Mam A. Melik Firat ji gelê Kurd û Tirk re ew e: Vaye aşkera bû ko, dewleta kûr û PKK ev bûn sih sale we dixapînîn û bi hevûdu dide kuştin, bese êdi bi wan nexapin!

4- Şibandina Spîndar û Leglegê: Mam A.M. Firat ew herdu nav bi zanahî bijartine. Bi van navan bi zimanek ko, herkes bî sa-nahî (hêsanî) dê têbîgê dibêje: Çawa di daristan-ekê de her dar ne spîndare û her teyr jî ne leglege, li Tirkîyê jî herkes ne Tirk e. Lê ev heşte salin rîvebirê dewleta Tirk, jî hemî netewe, kêmnetewe, gelkok û grûbîn olî re dibêje: Hûn hemî Tirk in. Bes bi van gotinan werin xapandin, li xwe xwedî derkevin, hûn

ji kîjan millet û olê bin, bi wê nasnameyê xwe bidin pêş. Wek dara Spîndarê nebin kereste, pêşûyan (kelmêş) çênekin, xwîna mirovan nemêjin. Her-weha nebin Legleg, hertim gotinên herkes Tirk e, yek dewlet, yek millet, yek alê dubare nekin.

5- Aşkerakirina ne Tirkbûna serokê ASAM ê: Mam A. M. Firat aşkera kir ko serokê ASAM ê ne Tirk e û Çerkez e. Bi vê dixwest bi Tirkan bide zanîn, bine-rin kesek Çerkez ji Rûsyâ hafîye, bûye mirovê dewleta kûr, mezinifîyê li we dike, li ser navê we zilmê dike, xwînê dirêje, di welat de serê navxweyi dide ki-rin. Lê hûn jî çavezil lê dinêrin. Kesên tevgîra we dikin û welat xurab dikan eslê wan ne ji weye, xwe dikin şûna we, we jî dikin şûna xwe, rojekê zûtirin rê liber wan bigirin.

6- Xwestina Federalizmê: Ji Kurdan re, Kurdino! Em jî wek brayê xwe yên başûr dewletek federal di xwazin, brayê me yên başûr ev heq standin, em jî dikarin bistin, dûnya jî ne li dijî vê yekê ye, gelek dewletên dinyayê, bi federalizmê, bi hevre dijin. Em jî dikarin vê yekê bikarbînin. Li pey rîexistin û saziyên bi tenê ziman, kesname û azadîya şexseki dixwan, neyên xapandin.

■■■

Kadîm Kan

Di hilbijartinê Kurd û Ereban de Îslamîzm

D esthilatdarên dewletên islam yên Rojhilata Navîn jibona berdewamkirina sistema totaliterî û teokratîyê xwe bi gotina demokrasîye û İslamiyyîye wek efsunkareki jêhati bikartînî û xwe di desthilatdariyê de dihêlin. Wek tê zanîn dine İslamî, li cem Ereban jibona panErebizmê û li cem Tirkan ji jibona panTurkizmê tê bikaranîn

Di İranê de jî bi "Iranibûn" ku Farisbûn na-venda wê ye, yan jî şîl-İslamîya ku Faris têde rola serekî dilizîn û di sisteme dewletê de ideolojîya resmî panFarisi ye. Jiber wê ye ku gelek pîsporêny stasyî yên rojava li hereketa İslamîya radikal wek "islamîzm" ê di pey nazîm û komunîz mî re ditinek anti demokratik a cihanî qebûl dikin.

Bi taybeti di dewletên teokrat û totaliter de cemawerîn misliman ji sebeba ku tenê ji İslamparêziyê re destûr heye, didin pey hereketa İslamîya siyasi ya ku her bihêzir ber bi radikalizmê ve cûye û diçê. Bi gelemeperi li welatekî ku laikî çikas kême giraniya dinê-İslamî ewqasî pir e. Gava dewlet laik be rî liber hereketen fikri vedibe û fikrîn nû kare bi İslama siyasi re liser pîrsen civati rekabetê bikin. Jiber ku li welatê Rojhilata Navîn laikî di mana wê ya rastî de tuneye, normen dînî wek motiven giring di qanûna bingehin de cih digre. Bi vî awayî hîn di serî de İslam di şekîlgirtina civatê de roleki giring dilize û rî li İslamîzmê vedibe. Di pey dest-pêkek weha dirêj, gava merîv hilbijartinê paşin li Misrê, li Filistin, Irak û li Kurdistanê mîze dike dibîne ku giraniya İslama radikal di neticê de xwe bi giranî dertixin holê. Li Misrê birayen misliman di parlamentoye de wê bi sedi bist xwe temsîl bikin. Li Filistinê Hamas jî pêşketinek ku kesi hêvî nedikir ji hilbijartinê derket.

Wek ji iro ji xuyaye di pêşaroja Irakê de wê rîexistinê fundamentalistên İslamî derkevin qada siyaseta legal ji. A balkeş ewe ku di herdu welatên pêşin de jî herdu rîexistinê ku ketine hilbijartinan, ne legal-ne qanûnî ne û ji ali Ewrûpa ve wek rîexistinê terorist hatine nişankirin. Ecêbe ku dewleten Ereban mecbûrin wan qebûl bikin? Sebeba qebûlkirina wan; wan ji kolanan derxin û binin parlamentoye da ku karibin bi wan re bidin û bistin û bere bere bixin bin kontrola dewletê. Di siyaseta navnetewî de dewlet gelek cara jibona rîexistinê radikal bixin bin kontrola xwe rîya parlamentoye jibo wan vedike û rîexistinê radikal di nava sisteme de ehlî dike.

Di retorîka-xweşbêjiya İslamîzmê de-dinê İslamî xwedîyê karekterek yekîtiyê ye. Ereban bixwe di bin navê yekîtiya din cemawera İslamî li himber rojava û Israel bikartînî. Ji ali din disa bi vê retorîkê mislimanen milletên din dixin nav rîexistinê İslama fundamentalist û karektereki internasyonalistî didin İslamîzma ku di bin kontrola wan deye. Wek pê tê zanîn İslamîzma ku ji ali hînek dewletên Ereban ve tê finansekirin xizmetê ji pan Erebizmî re dike. Di çerçova xalîn jorîn de eger mislimanen Kurd bîkevin bin bandora İslamîzma internatio-nal, avê dikşînîn ser aşê Ereb û Tirkan. Gelo wê rîexistinê İslamîyên Kurd karibin wek mislimanen welatê dora xwe, xwedî li netewitiya xwe derkevin bê ku bîkevin tora İslamîn fundamentalistên Ereban Farisan?

Bî hêviya ku Kurdîn misliman ji karibin di nav sistema demokrasiya ciwan de di Kurdistanê de bi awaki neteweperwer û modern, cihê xwe bigrin..

Heta niha 12 saziyan ji bo seri li RTUKê dane. weşana bi zimanê Kurdî

Li Tirkîyê biryara weşana bi Kurdi derket, lê divê Kurd bi riya weşanê fêrî Kurdi nebin!

PK - Saziya Jorîn ya Radyo û Televizyonên Tirkîyê RTUKê mafê weşana bi zimanê Kurdi da radyo û televizyonên taybeti.

Li beramberî rexneyen Yekîtiya Ewrûpa yên di derbarê azadkirina weşana bi zimanê zîmkarî de RTUKê gavek avêt û biryar wergirt ku destûra weşana bi zimanê din jî bide radyo û televizyonên taybeti.

Civîna RTUKê di bin serokatiya Zahid Akman de hat lidarxistin û ew di civînê de liser daxwaznameya 12 radyo û televizyonên herêmî rawestiyen

ku doza mafê weşana bi zimanê cuda dike. Her-çiqası Serleskeriya Giştî û MIT bi sedema ewlekariyê li dijî vê biryare derketibin ji RTUKa ku berî demekê bi dengen parlamente-reñ AKP û CHPê hat hilbijartîn biryar wergirt ku mafê weşanê bide wan saziyên ku belgeyên wan temam bin.

Li gora biryara nû, wê ji saziyên ragihandîne were xwestin ku ew di weşana xwe de cudaxwaziyê û perwerdeya ziman nekin. Divê weşana bi zimanê weke Kurdî, bi tenê jibo ar-mancen çandî were kirin.

nirxandin

Ömer ÖZMEN

Dînekî kevirek avêtiye
bîrê!

Di pêvajoyek ku, dewlet û medya Tirk, di nav rureşya li dijî Orhan Pamuk de digewixîn, bi dezinformasyonê; li Kurdistanê; provokasyona Kemal Seyid Kadir, hat lidarxistin. Di derheqê provokasyonê de, gelek kesên humanîter û rizgarixwaz ji, nêrin û rexneyên xwe pêşkêsi rayagıştı kirin. Jiber ku, min, orjinala nivîsa Seyid Qadir bîdestnxisti bu, nedixwest bûyerê binîrxinim. Dema di malpera Rizgarîyê de min, nivîs xwend, wêneyê provokasyonê, ijo min, derket holê.

Lenin: Jibo rewşa maceraperestan, behsa keseki bi navé "Ebu Bavev" dike. Ebu Bavev, di sedsala 17 an de, keseki ji Erebistanê ye. Dixwaze navé xwe, bi cihanê bide nasandin. Bi vê armancê, diçe di bira zemzemê de dimize. Tê zanin, ava zemzemê; di ola islamê de, vexwarinek pîroz e. Di encama çalekiye de; Ebu Bavev ê maceraperest, té kuştin û navé wi, di rojeyê de cih digre.

Maceraperestek bi navê Kemal Seyid Kadir, wek Ebu Bavev; jibo ku di rojêvê de cih bistinê, ihtimalek mezin, bi organîzékirina dijminên Kurd, di mal-perek internetê de, ji malbata Barzani re heqaretên bêpivan diweşine. Ji komara Mehabadê virde, tevgera azadîxwaza Kurdistanê, wek sixuriya Israîl tawanbar dike.

Di destpêka heqaretnâmê de, armanca provokator; bi van rêzikê tewşo mewşo, xwe diyar dike:
“...Jiber ko herwekî min soz daye we, ez ji we

bêminet im. Ez dê roja 20/10/2005-ê, bi rêya derîyê Brahim Xelili vegerim Kurdistanê."

Ebu Bavev ê Kurd, piştî van rêzikên xwe, di pêva-joyek awarte û kritik de, hin sazî û dezgehên hiqqûqê nehattîye bicîhkirin, soza xwe tîne cih. Bi armanca girtina xwe, ji Awustiryayê derbasi Kurdistanâ azad dibe. Ji terefê hêzên ewlekarîya Kurdistanê ve tê girtin.. Di encama darizandinê de, bi qasi 30 sali ceza distine û navê xwe, di rojevê de bicîh dike.

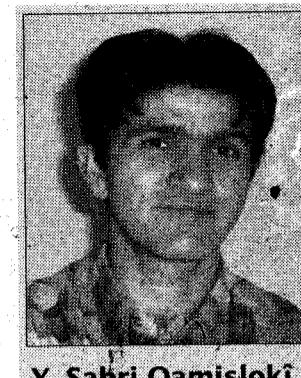
Bêguman, dema meriv di warê azadîya bir û ramanan de pirsgirêkê binirxîne, rexneyên ku hatine kirin rewane. Jibo ku, dewleta başûrê Kurdistanê, di demokratizekirina Rojhilata Navîn de, modelek nû ye. Lê, Dema mirov li naiveroka nivisê û bixwehatina Seyid Qadir dinêre, ji dervayê pêşkêskirina bir û ramanan, organîzékirina provokasyonek xuya dike. Nivis; bi şeweyek klinik û krimînal hatîye nivîsandin. Ji prosedura exlaqê çapemeniyê dûr e. Dişibe çér, heqaret û iftirayên ku, kesen dijminatiya Kurdistanê dikin. Ev demek dirêje, dewletên dijminê Kurd û hêzên tarî, kesen xwedî problemên psikolojîk, di provokasyonên wehâ de bikartînin.

Mixabin, ev bûyera provokatî û kiriminal, ji terefê hinek organên medya bakurê Kurdistanê ve, wek cez-akirina bir û ramanan hat nirxandin. Ew televizyon u malperên ku, li hember infazkirina bi sedan kesan û Hikmet Fidan bêdeng diman, bi lez û bez, bûn parazyanen mafê muxalefetê û azadiya bir û ramanan.

Helbet pêwîste, meriv liber rîlibergirtina mafê fagihandinê û diyarkirina bir u ramanan raweste. Di vî wari de, desthilatdariya başûrê Kurdistanê ji rexne bike. Heta li cîthê ku, meriv bêjê, jibo vî súcê kriminal û klinik, 30 sal cezakirin ji zêdeye. Dewleta federe, divê zâtırın xwe ji qanûnên ji dema Beesiyê de mane rizgar bike. Lê, divê tawanên kriminal û azadiya bir u ramanan, ji hevûdu bêñ cudakirin. Di pêvajoyek weha xesas de, rojeva tevgera bakurê Kurdistanê, bi werimandina bûyerên provokatif neyên dagirkirin.

Tê gotin ku, "keseki dîn; kevireki davêje bîrê
hezar kesên biaqlı, nikarin ji bîrê derxinin."

Rî dibe bost lê dijmin nabe dost

Y. Sabri Oamışlokî

Destan, meselok, pêkenok,
çirok, serpêhatî û gotinên berê
yêñ ku bav û kalan li pey xwe
hiştine, çi hatibin nivisandin, yan jî
di nav gel de têñ xwendin ne li wa-
lahî û bosê ne.

Her yek ji wan xwedan wate, bûyer û faktor in, heta ku di nava civakê de xwe zindî kirine.

Béguman dema go em vegevin berî niha bi sedê salan û li diroka xwe bi rengeki aktiv bisopînin, analîz bikin, em têra xwe dibînin ku her dem em Kurdên dîlزىز, belengaz û yeqînkar hatine xapan-din, û me baweri bi Erebêن şovîni, Ecemêن fûndemîntal û Tirkêن faşist anîye. Di her wextî de ji, em dixapandin, ci bi navê birayêñ hev yên misilman û sozêñ çareserkirina pirsgirêka Kurd. Jiber go em iro ji newin wan listikêñ qirêj yên dîrokî, divê em bigîhin qenatекê, ku wan nijadperestan, ne jibo. çavê meyi reş û ne jibo ku wan ji me hezdi-kirin. Ew diketin nav tengasi, zeh-meti û gefen dijwar, wan li kèleka xwe ji Kurdan pêve ti dost, heval, rast û dirust nediditîn. Wan mîna her carê xwe tavêtin bextê Kurdan, lêbûrîn dixwestin, sündêñ mezin, peymanêñ bê sinor, sozêñ ne bîhisti didan. Lê divê diyar be go kîna Kur-dan di damarê wan de mîna eroînê hiative belakirin.

Belê mixabin em ci bikin, em ev
Kurd in, xwedan gotin û birtyarêñ

A black and white head-and-shoulders portrait of a young man with dark hair, wearing a light-colored collared shirt. The photo is framed by a thick black border.

xwe ne, fêri xap, cûr, fit û karê
genî nebûne. Em bi qurbanî, canfi
da, dilnaz û paqijiya xwe diminin û
ev ji mere pir xeter û şâştiyek me
zin e.

Ez texmîn dikim, belki gelek dereng be ji, lê dîsa wek pêsiya gotiye „çiqas dereng be ji, çêtire ku ji bin ve newê kirin“.

Piraniya bûyer, şer û nakokiyên ku li cihanê û bi taybetî ji, li Rojhilata Navîn diqewimin wek rûxandina rejîma Seddamê diktator, aloziyên di navbera Libnan û Sûri de piştî kuştina Refîq Alherîrî û çend kesên din yên dijî rejîma Sûri dipeiyîvîn, pirsgirêkîn di navbera Ereban de, pirsgirêka Filistinê û Israyîliyan, gefêna Emerika û çend dewletên Europî li Iranê têx kirin, nerazibûna YE ji Tirkîyê, nako-kiyên Tirk û Yonanistan liser Qibrise û hemû karên teroristî yên li pêkanîn. Heta bi ciyevê meriv kare bêje ku dewleta Tirk bû berdevkê dewleta Iran û Sûriyê û evan herse dewletan jibo têkbirina héza Kur-dên Başûr Erebêni sunnî dan pêş. Di vir de divê em Kurd hemi rehm, dilnazi û dilşewatiyan li pey xwe bihêlin, bavêjin deryayêne kûr û dûr û divê em tenê li berjewendiyên xwe yên netewî bifikirin. Divê em berjewendiyên şexsi û partiti dey-nin aliyevê û jibo pêşeroja Kurd û Kurdistanê yek bin û doza mafê xwe yê çarenûsi bikin!

Serokê Encumena Şoreşa Îslamî Ebdulezîz Hekîm serdana Hewlîrê kir

Hekîm ragihand ku divê hikûmeta nû girêdayî de- stûrê be û divê xala 58an ya ji yasaya birêvebirina dewletê ku girêdayî çare- serkirina rewşa Kerkükê ve were bi cî anîn.

Ebdulezîz Hekim liseler sistemâ İraqê ya federal jî wiha got: "Destûr dibêjî İraq federalî ye, herwiha li gora destûrê mafê her

Îraqîyekî û parêzgehekê ye
ku federaliyê çêkin. Li goran
Ebdulezîz Hekim Îtilâfa
Îraqê hewl dide ku sê
herêmên bingehîn çêbibin
û ew jî ji Herêma Navîn,
Herêma Başûr û Herêma

Bexdayê pêk werin.
Ji aliyê xwê ve sero-
kê Kurdistanê Mesûd
Barzani jî nerîna kurdan
ya di derbarê federaliya

başûr de xuya kir û wiha got, „Em bi hemû hêza xwe jîbo avakirina federaliyê piştgiriya daxwaza birayên xwe yên li başûrê Iraqê dikin“.

Herwiha Barzani da
zanin ku serdana Hekim
jibo wan pir girîng bûye
û ew jî pêwîstiyê bi dû-
barekirina hilbijartinan
nabînin.

Aynur Dogan:

Mizraba sazê, bi qasî bomba atomê bi hêz e

na me bû. Li cem me klamgotin ne huner bû, eqsê wê wek axaftin, wek sohbetkirin tiştekî normal bû. Tabi hin kesen ku pir baş klam digotin hebûn. Ew dengbêj bûn û ew her digeriyan. Klamgotin li cem me tiştekî piroz bû. Min di jiyan xwe de tu cîhek nedîtiye ku, strandin ewqas hêjayî û piroz be. Her kesê ku di civatek wisa de mein bûye, di mîrasa wî de ew gen heye, lê li ba hinekan veşartî dîmine. Min di serî de bi Kurmanci û Kîrmancî (Zazakî) klam digotin, lê wê demê bi Kurdi strandin qedexe bû. Jiber wê MIN nikaribû albûmê çekim. Min a l b û m a xweya yekemîn bi Tirkî der-

rekê de populerbûna xwe çawa dinirxînin?

Li vir tişte heri giring ewe ku gel xwendî li albûmê derket. Ji aliyê din zixtên li ser zimanê Kurdi piçek kembûne û kêm be jî-Kurdî di televizyon û çapemeniyê de cih girt. Beri min jî hunermendê Kurd ku berhemên pir baş afirandine hebûn, lê derî li ber wan hatibûn girtin. Ez bawer dikim ku di şertên azad dê muzika Kurdi dikare pir bi pêşkeve û li her cîhi belav bibe.

Di serûwena muzikçekirnê de te bi meşek dirêj berdewam kir. Di vê peva-joye de liser konaxê navberê, hevdû tesîrkirinê û di pêşveçûnên wi warî de, dikari ci bêji?

Ez car caran disekinim, nefes digrim, li paş xwe dinêrim û cihê ku niha têde me dinirxînim. Ew dibe konaxê min yê navberê. Ji hevdû tesîrkirina paşeroja xwe û enerjiya ku ji wê derê digrim, bi vê enerjiyê meşa pêşeroja xwe didominim.

Aynur wek hunermenda ku hertim insanan dide giryandin tê naskirin. Di muzikê de liser pêwendiyên navbera his, ritm û melodiyê dikari ci bêji?

Li gor ditina min ew hemû hevbes in. Lê ilmê muzikê dibêje ku beri hertiştî ritm tê. Çimki di pêsi de tenê hacetê lêxistinê hebûn.

Tu kari jbo rol û misyona muzikê ci bêji? Cima bi piranî jin stranê bi şewat distren?

Muzik jibo naskirina dîrok, ol, çand û mitolojiya gêlan hacetek heri baş e. Ji ber wê muzik di her dema dîrokê de, di serûbinbûyîna civakiya civatê de rolek pir giring lîziye. Çimki tu ilmê dîrokê nikarî bi qasî muzikê paşeroj û pêşeroja civata raste rast, hêsa û bê mibalaxa şirove bikî. Mirov dikare disiplinê hunerê yê din ji di vê çarçewê de binirxîne. Wek Yilmaz Güney gotiye „Gava mizrapek (teneze) rast li sazê dikeve, bi qasî bombeya atomê bi hêz e“. Jiber kû jin bûne mixatabê janan yê ewilin. Ewana misyona bi hestbûnê barkirine. Yênu ku heri zêde di bin bandora cihêbûnî, zordestiyê, jan û şeran de man jin in. Yênu ku liser mezelan klaman dibêjin jin in. Mixabin ew di civatê de û civata me de jî bûye wek kevneşopekê.

Di wan salen dawî de jibo hunermendê Kurd tê gotin ku "ew muzikê etnik" çedîkin. Cima tenê hunermendê Kurd wek hunermendê etnikî tê nirxandin?

Di vî warî de tevlihevbûnek heye. Etnik muzik tê mana muzika geleki, anglo; grûbek etnikî. Ew grûba etnikî dikare Kurd be jî, Tirk be jî, Faris be jî. Gava mirov wisa binere, yênu ku Tirkî distrên, ew jî muzika etnikî çedîkin, ne tenê hunermendê Hurd.

Di herdu albûmê te de jî bi çend zimanen klam hene. Tu jibo kê muzikê çedîki? Girseya ku te hedef girtiye, ki ne?

Ez dixwazim bi taybeti bi 2 zaravayê Kurdi (Kurmancî û Zazakî) û eger bikaribim bi Soranî klaman bêjim. Ez Tirkî jî distrêm. Esasa girseya ku ez hîtâp digrim, yênu ku zimanê min fêhm dikin, anglo; Kurd in. Lê ez dixwazim Tirk, Ereb, Faris û hemi gelên dinyayê min guhdarı bikin.

Tu şêweya muzika xwe çawa binav dikî?

Ez ceribandin û icrayên cûrbecûr bikar tinim, lê disa jî ez muzika xwe wek muzika gelêri dibinim. Tabi ku wek binavkirinek enternasyonal em terma muzika etnikî bikar tinin. Çimki di piyaseya World muzikê de, mirov nikare cûrardinik wisa bikar bine. Ez muzika Kurdi çedîkim û jiber wê jî nikarim bi muzika gelên din re şêweyek şirîki bibinim. Jiber wê jî em wek muzika etnikî binav dikin.

Tu li Tirkîye gelek populer i, lê disa isal di festîvala film a Antalya de hunermendê Mercan Dede di konsera xwe de te vexwend ser sehnê. Gava te klama Ehmedo Ronî go trewşenbir û hunermendê Tirkân pir tund helwest girtin. Piraniya wan derketin derive. Gelo çima li hemberî çanda geleki cîran ewqas bêtoleransî heye? Civata ku hunermendê wê ewqas bêtoleransin, hûn wek hunermendek Kurd çawa dikarin liser piyan bisekinin?

Gava en li kuçeyan digerin, em vê zordestiyê his dikin. Em hergav difikirin, gelo gava ji wan fanatikan yek min nas bike, ezê ci bikim. Li hemberî klamên cîranen hezar sali ew bêtoleransî nayê fêhmkirin. Ez nikarim vê şirove bikim, divê sosyolog vê yekê şirove bikin.

Wek hunermendek jin avantajen we û dezavantajen we çine?

Nasnameya jinbûyîne di hemi dinyayê de dezavantaj e. Lê jin çanda gelan didin jiyandinê. Ez vê nasnama xweya ku folklorla gelêri bi xwe re dide jiyandin, wek avantajekê di karê xweyê muzikê de bikar tinim.

Tu di albûmê xwe de bi piranî klamên naskiri dixwini. Klamên ku hîn nehatine bihistin, tu lê bikoli klamên wisa derxîni ortê bastır nabe?

Tabi ku bastır dibe. Ez niha lê dikolim, ez di nav xebatekê wisa de me. Ezê di albûmê xwe yê dahatî de pirtir cih bidim klamên nû. Jixwe di albûma min ya dawî de çend klamên wisa hene.

Tu çûyi Kurdistana Azad û li wê dere konser da. Tu dikari hisen xwe bi me re parve biki?

Ew konser jibo min konaxek dîrokî bûn. Pişti çend rojan edî min biyanîti nekişand û min ziman baş fêhm dikir. Ew tişten pir baş bûn, hele hele eleqa gel û mîvanperweriya wan nayê jibirkirin.

Hevpeyvîn: Seyîdxan Kurîj

Peyama Kurd: *Tu di cîheki çawa de, di nav çandek çawa de, bi şiretek çawa mezin bû?*

Aynur Dogan: Ez li gundê Çemîgezek, Doganê hatim dînyê. Çemîgezek jî cihên Dêrsimê yê heri kevnare ye, dîroka Çemîgezekê digihê heta dewra Bîzans ê. Çemîgezek cîheki pir çandî û pir zimanî ye. Li Çemîgezekê Kurmanci, Kirmancî (Zazakî), Tirkî û Ermenî tê qisêkirin. Ango; Çemîgezek jî wek hemû Dêrsimê cîheki kozmopolit e. Di dema Şah Ismailê safevi de, li vir di bin reberiya Six Hesen-an de Sencexek hatiye damezirandin. Ji 1915an û vir ve di vî warî de di bin reberiya eşira Qocan de serhildan çebûne. Ez ji ewşira Şawaqê me. Em Koçer in. Em her sal bi keriyen xwe yê miyan li her aliye Dêrsimê digeriyan. Min di zaroktiya xwe de dar, kevir, çem û birên Dêrsimê seyr dikir û ez di nav siruştta buhuştâ Dêrsimê de mezin bûn. Heta 18 saliya xwe ez li hemû ziyaretên vê cografayê geriyame û min qurbanî dane van ziaretan. Di 18 saliya xwe de min bi malbata xwe ve ji Dêrsimê mecbûri koç kiriye.

Te kengî û çawa dest bi muzika Kurdi kir? Sebebên terciha te ya bi muzika Kurdi ve mijûlbûna te çiye?

Ev ne tercihek bû, ev parçeyek jiya-

xist, lê min wek prensip û bi ïnat di hemû konsêran de bi Kurdi klam dikot.

Ev demek dirêje ez te ji şevên Kurd-Kav û dezgehêne Kurdan yê din nas dikim. Lê hûn bi albûma xweya bi navê „Keça Kurd“ wek bombayekê ketin nav piyasa muzikê. Hinek guhdar dipirsin; gelo tu heta niha li ku bûyi?

Tabi yênu ku min ji nêzîk de nasnakin, dikarin wisa bifikirin. Lê tutiştî ji nişkave nabe. Ev 10 salin ku ez di warê muzikê de kar dikim. Min dersên sazê girtin, min di albûmê hin hunermendên meşhûr de vokalisti kir û min bi xwe albûm çêkir. Ev karên min hemi bi Kurdi bûn. Wek minak bi Metin-Kemal kahraman re bi Kurdi albûmek derxist û di 2 albûmên Grup Yorum de min bi Kurdi klam gotin. Xercî wan min bi Tirkî jî çend albûmên hevpar çêkirin û min hertim konser dan. Ango; herkes min nû nas nake. Lakin bêyi bikaranîna medyayê mirov nikare xwe bide nasandin. Xebatên kalan muzik ji aliye herkesi ve tên ecibandin. Mirov dikare bi firmayek profosyonel û kedek bi hempa xwe bigihîne girseyan. Di vê de rola rewşa Tirkîye ya wê demê jî pir bû.

Hûn bi albûma Keça Kurd ve di ca-

Bêje
Diyarbekir - 15,16-

Selim Cürükkaya

- 15 -

Hêwana nû ya ku ketiyê de, hêwana Qawîşen hejmar 9 û 10 e.

Orîniyeke ku nayê fêmkirin ji gitian derdikeye.

Çavên girtiyen ku berdane erdê tije hêsinin.

Dema ku ew nêziki komikê dibin, dengê wan bi carekê de weke ku tu bi kérê bibiri, tê birin.

Çavê wan dice ser Adem.

Adem bi balkêsi li wan dinere. Di destê her girtiyeki de nanekî hişk heye.

Dibêje belki ew rastî rewseke asayı hatiye û këfa xwe tîne.

Dema ku Akin ji piştâ wi dêrdikeve û dibêje "Krêmê di nan bide" ew ji ramana xwe hişyar dibe.

Qutika dermanê firaxa ji destê hev direvinin!

Hemû girtî dermanê firaxa yê di quikê de di ser nanê xwe dide.

Pistre ji galoneki ava dermanê firaxa berdîdin iskanan.

Serê her gepekê ew copeki ji dixwin û wiha aşika wan dadigrin.

Beyî ku bîhelin ew li ser rewse bîrame, grûba Mewlüt Çawîş bi qepirkâ Adem dîgrin û wi dibin.

- 16 -

Adem li hêwana Qawîşen 11 û 12 ye. Disa dinya germ e.

Temamê girtiyan ji navê û berjêr de hatine tazikirin.

Diyare ku ew li hêviya destpêkirina pêkanînê rojane ne.

Leşkerekî komandi dest pê dike: "Hişyar binnnnn! Hûn amade ne kuro qûnekno!"

"Em amade ne Şerleskerê min" dibêjin li yek dengî.

"Bela herkes cixareyekê têxe destê xwe! Kuro qûndeno"

Dest dirêji cixareyan dibin. Û di rewşa aimadebûnê de li hêviya fermanê diminin.

"Fermana pêş! Cixarê vêxe!"

Girtî, bi hesteyen di destê xwe de cixareyan vêdixin.

"Fermana diwemîn! Dûvika cixarê têxe qûnê de!"

Cixare dikevin qûnan.

Fermana sêyemin: "Xwe xûz bikel Destê xwe bide ser çökên xwe û bimeşel."

Dema ku Adem dibine mirovén li wir cixarê bi qûna xwe dikişin, ji çavê xwe bawer nake û wê rastiyê weke xewnekê şirove dike!

Peyama Kurd

Kurdî bixwîne
Kurdî bide
xwendin

Kamîran Bedirxan hat kongreya PDK

Bavê Kamîran

Em heftiyekê mîvanê şoresê man. Em ji qedir, qimmet û hurmeta wan têr nebûn û em wan rojan heta mirinê ji bir nakin. Kurd bixwe camêr in, mîrxas in. Bi taybeti ji eşîra Barzaniyan. Gava mirov daxwazekê ji wan bike, jibo alikariyê nabûn li ba wan nîne, ew dikarin gepa ber devê xwe bidin. Piştî 10 rojan me xatir ji serokê nemir Barzani û hemû berpirsyarê şoresê xwest û me bîryar da ku em herin gundê xwe Mercê bibînin. Niha Tirko navê gund kirîye Çemlik. Ew gundekî zor xweşê. Şeş birêñ avê têde hene. Havina ava wan weke bûzê ye û zivistanan ji hilim ji wan bîran dertê. 3 ziyaret li gund hene, Ziyareta Tara Jori, ya Tara Jéri û ya Mala Heci. Hersî ziyaret ji tije darê berûwa ne, pir kevnar in. Temenê wan zêdetir 300 salî ye û kes dest nade wan. Ji gundiyan re dibêjin, wîlî tê de ne wê bi we vedin.

Gundê dardora Mer-

Eli Şeban, Ehmed Mele, Salih Necîm, Hesen Mele û sê Pêşmerge

cê bê av in. Merzika, Toqê, Gewrik, Xiznê û Zêhni. Çalêñ wan hene, lê dema ku havînan ava çala ziwa dibû, ew dihatin Mercê û ava xwe ji wir liser piştâ ker û qantiran dibirin. Pez û dewarê xwe dianin Mercê av didan. Di havînan de pir zehmetti diditîn. Gundê Mercê bi rez û pez e. Befir bi ser tiyyê wan de dihat, ew diber re nedigihan ku bikin mewij û dims, beni û bastêq. Erdê wê jibo çandina genim, ceh, nok û niskan têra gundiyan dikir. Mercê li rojhilati Mêrdinê ye. Bi peyati dora 7 seetan heye. Otomobil nare Mercê jiber ku rê tuneye. Gelek darê behîv, hejîr, hirmî, bîhok û guhiyan têde hene. Em cûn me gundê xwe dit, pir këfa me hat.

Di derbarê Edîp Karahan de sê pirtûk

Weşanên Elma bi gotina xwediyê wê Muslim Yucel deynê xwe yê wesfayê bi cih anî û di derbarê welatparêzê mezin û nemir Edîp Karahan de çar pirtûkên hêja pêşkêsi gelê Kurd kir. Yucel di pêşgotina xwe ya di pirtûka "Bir Kurt Devrimci-si" de diyar dike ku ewê di vê rêzê de hewl bide ku liser Necmettin Buyukkaya, Ferît Uzun û Avnî Gokoglu ji xebata xwe ya di vî warî de bidomîne.

Pirtûka "Bir Kurt Devrimci-si- Edîp Karahan" ji nîvisen wî yên ku di rojnameya Dicle-Firat û derên din de hatine weşandin, mehkeme û para-stinê salên 1970an, raporê istixbarata Tirkîyê yên di derbarê wî de pêk tê.

Ev pirtûk di sala 1977an de her wiha bi eynî navî ji aliye Weşanên Komal ve hatibû weşandin.

Pirtûka duym "siwaro" ji nîvisarên Edîp Karahan yên bi zimanê Kurdi û Tirkî pêk tê.

"Bir yalnız adam" nîvisarên di derbara Edîp Karahan de hatine nîvisandin civandiye ser hevdû.

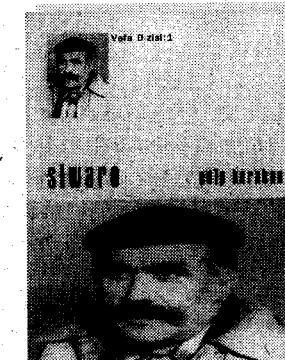
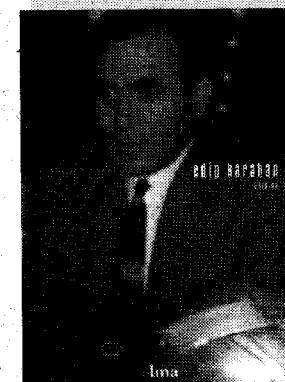
Di vê rêzê de nîvisa İbrahim Guçlu ji çer-çeweya gotarekê derketiye û bi serê xwe bûye pirtûkek cuda, hêja û balkêş.

Ger em bêjin ku, "di warê nîvisandina bîranînan de em Kurd mixabin zêde zeif in" wê ne neheqiyek ku li Kurdan hatibe kirin be. Mixabin û hezar car mixabin di navbera nîvîşen me de getandinek heye ku rê nade me, em him zanebûn û tecrubeyen xwe ragîhînîn hevdû û him ji welat-perweran li cihê ku heq kirine bidin rûniştandin û qedrê wan bigirin.

Girîngiya weşandina berhemên Edîp Karahan û bîranînen ku liser wî hatine nîvisandin di vir de ye.

Edîp Karahan ne kesekî ji rêzê ye, ew bi fikir û helwesten xwe mirovîkî taybet e ku divê ji aliye her Kurdeki ve bê naskirin.

Di vê wateyê de Weşanên Elma gaveke gellekî hêja avetiye. Em hêvi dîkin ku dawiya wê ji bê.

Filmê Iranî li Ukrâîna xelat wergirt

PK - Filmê derhênerê Iranî Saman Salur yê bi navê "From The Land of Silence" (Şenîyê Welatê Bêdengiyê) li Festîvala Filman ya Ukrâîna xelata rexnegiran wergirt.

Derhêner Salur da zanîn ku filmê wî bi 12 filmên ji Amerika, Brîtanya, Frensa, Rûsyâ, Ukrâîna, Tirkîyê û başûrê Korê re ketiye pêşbaziye û hêjâyî xelatê hatiye dîtin.

Filmê Şenîyê Welatê Bêdengiyê yekemîn filmê Salur yê dirêj e û beri niha li Festîvala Filman ya Venedîkê hatibû nişandan.

Di film de çiroka du birayênu ku li çolêñ başûrê Iranê bi tenê mane tê ziman. Ew li diji xwezaya ku ji mirovan hez nake, tekoşîneke bêrawestan û zor didin. Ev herdû bira, ji aliye bavê xwe ve li kolanan têr hiştin û ji bo ku ew bîjîn pêwîste ew liberxwe bidin. Di riya jiyanê de, ew seri li rê û rîbazên bi şik lê encamgir didin.

Ev herdû bira di tekoşîna xwe de rastî mirovîkî ku ji jiyanê direve tê. Ew mirov paşeroja xwe red dike û xwe li çolê digre. Ew û zîlam gelek tiştan ji hev fêr dîbin.

Jinekolog, mërekolog, dînekolog. Prof. Dr.
Fatê Were Civatê

Merhaba
xaltika Fatê, keçê delalê, qurbanê, nizanîm te navê P a l t a l k ê bîhîstiye yan na? Tu zanî 2 kocken Kurden. Sûrî hene. Her yek ji wan axaki wan heye. Icar gundi li dora axayên xwe kom dibin, geh siyasetê dikan, geh bi lîztiqa hingulîskê dîltzin û geh ji dik û mîrişkan berdîdin hev. Ji sibê hetanî évari jiber internetê ranabin. E wek min betal, vîrt û vala ji mala xwe xiradikin û guhdariya wan dikan. Bi serê te min û jina xwe jiber vê paltalkê hevdû berda û ez ditîrsim ez rojekê qûnê ji liser koçkê bikim! Icar piştî jînik çû, min ji partiya xwe jinek xwest le partiye jin neda min! Min ji got „Yan hûnê jinekê bidin min, yan eze dev ji partiye berdim û herim xwe li xaltika xwe Fatê biceribinimi!“ Te go ci, ez bêm ez neyem?

- Komsêre Paltalkê / Karwanê 23
/ Berlin

Kuro qesmer, lao ma işe min ji te ú koçka Kurdên Sûri ye bavê min! Wa tu bûyi komsêre paltalkê ma tu hîna ci guyî dixwazî he! Kuro lao tu bûyi wek mişkê malê ha, ez ji carna dikevin van koçken jinberdanê, ez kijan koçkê vedikim serê te wek serê Ataturk têde derdikeyel. Te go jina te pêhnek li qûna te xist û ji xwe re mîrekî din

kir? Weyyy! Cima tu nabê agir bi qûna te ketiye qirdo! Lao beri go tu hinekan bera ser xwe bidi, xwe bavêje tor û bextê Amnesty International! Te go partiya te jinek neda te û te dev ji partiye berda? Tewww! Icar ma ew ji bû partiye heyran! Partiya go jinekê nexe bin hevaleki xwe ma ew ji partiye loo! Te kir wek siyasetmedarêne me yao. Ew ji, gava li wan radibû, doza jinekê dikirin. Icar gava partiye jin nedida wan ew ji vediqetiyen û digotin "problemén me yén ideolojik û siyasi hene, parti kevneperek e!" û ew dibûn sosyalist yan komunist! Te go tu dixwazi xwe li xaltika xwe biceribin? Kuro bênamûs, naxwe tu jiber ceribandina xaltika xwe ji Sûriyê revyayı û hatiyi Almanya newlo! De ka wer cem xaltika xwe Fatê, emê binerin bê ki dik e û ki mîrişk! Bi xwedê ezé tofanekê li serê te rakim, ezé bikim go ji dêvla stérkan xiyanê Mêrdinê li ber çavêne te herin û bê! De were ha, dereng nemine!

Xaltika Fatê, heyra ez zêde serê xwe û te naşinim. Ez dibinim Kurdên Kurdistana internetê dev ji derd û kulen jin û zarokên xwe berdanê û biteriya hespê Dr. Kadir girtine û di nav serkulan de dîkişkîşin. Gelo ev ci meselye bavo? Ev Dr. Kadir ji kijan qule derket?

Ehmedê Heftseri / Duhok

Lao Ehmedo, hey agir bi malê keto, lao min insanên duseri ditine le yê

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Navbera xwe û hezkirîya/yê xwe xwestir bikin. Livbaz bin, barê ser milê xwe sivitir bikin û xwe azad bibinîn

Gamês (21.04-20.05)

Hûnê hefteyekê bi xerûber derbas bikin. Di hindurê male de hin gühertinan çekin. Cudayıyekê têxun hindur, moralê we baştir bibe.

Cêwi (21.05-21.06)

Aliyê we e affirmendi xurttir dibe. Bi karûbarê kérhati û fedekar da-kevin. Rojê xweş derbas bikin.

Kevjal (22.06-22.07)

Hûnê nüçeyen xêre bistinîn û bi heyecan têkevin nav keftelefe. Xwe û deridora xwe nexin zore.

Sér (23.07-22.08)

Pirsigirêk xwe bi dosten xwe re parvekin û alikariyê ji wan bistinîn. Hûnê van rojan ditin û ramanen xwe bipivin.

Simbil (23.08-22.09)

Hûnê bi irada xwe tevbilîvin û re nedîn nekesi û xesisiyê. Hûnê bi mirovîn ku, li xweşîya we diçin re, bi hevre bin..

Mezên (23.09-22.10)

Dosten bas jibîr nekin, alikariya wan bikin û bi wan ji bisewirin. Vê heftê rîwitiyê bikin.

Dûpîsk (23.10-21.11)

Kar û xebat mîji vedikeye. Hûnê bi tistên nuh da-kevin. Hûnê di kar û xebata xwe de serketi bin.

Kevan (22.11-21.12)

Hûnê jibo pêşerojê re û ramanekê ji xwe re çekin. Di tekiliyan de ji xwe haydar û miqate bin.

Kovî (22.12-19.01)

Li aboriya xwe miqatebin, destê xwe li diravê xwe bigrin û zêde belawela nekin.

Satîl (20.01-18.02)

Hûnê bixwazin bi malbata xwe re wextê xwe derbas bikin, pêşeroja xwe amade bikin.

Masî (19.02-20.03)

Xwe ji stres û westanê bi dûr bixin û sere xwe rehet bikin, awayê xebata xwe biguherinîn.

Pêkenok

Mirek

Evdo û Miho li malê rûnîstine. Evdo cixareyekê pédixe, tê ber mirekê porê xwe dişkine û ji Miho re dibêje:

- *Kuro Miho, ev zilamê di mirekê de ne xerib e, ez dibê qey ez wi nas-dikim*

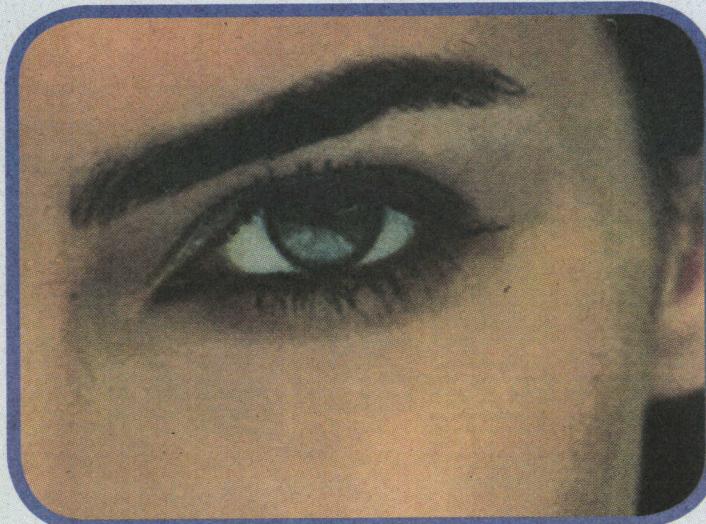
Miho tê ber mirekê, lê dinere û dibêje:

- *Kuro ehmeqo, mane ev ez im lao! Ma tu min nasnakî bêaqilo!*

Hunermeda li wêne	Keser, jana dil	Padişahek împaratoriya Medya	Bêbext, nan-kor, xaîn	Li dij, dijber Ajansek	Welatê Ermeniyan	Markayek firaxên malê ya Alman	Navekî keçan, dara bi pel
Girover, lîztikek zarokan			Cigir, sexte, çêkirî		Bergeh, ast, pêpelok		Cêkirin, afandin
Cenneti, buhuştî				Birêkir, heyet	Mêrxas, cengawer		
Ayetek quranê	Pronavê yekem Erdzeminek, qitayek Destnişana tistên mî		Cemidi, serma	Nav û deng, şohret		Nehat, nayê, pirsek	Generalê behrê
Çunkî, ji vê sedemî						Notayek Pêştipen Eli	
Ne nîr, jin		Înakar, nakirin Tipa 28.			Nîmet, tametîk, xwarin		
			Amo. mamo	Milletek ji behra reş	Kevne esîrek Kurd Namûs, xîret		
						Di notayê de nîşana bêhnvedarî	
						Rojek	Qebûlnekîrin, nexêr
						Bi Soranî „anî, pêre ye“	
						Xeyallî, rastiya nedîti, vesartî	

Bedewiya mijangan, bedewiya çavên we ye

Heger mirov bikaribe mekyaja xwe bi rengên li hevhâti bike, wê bedewiya mirov baştir diyar bibe. Bi taybetî ji bo ku nerînên mirov bi bandor bin û çavêni mirov ji xwezaya xwe mezintir diyar bibin, divê mirov xwe-diyê mijankêni dirêj û tije be. Lê belê herdemê pêkanîna vê yekê bi dest mirov nakeve û ji mirov nayê.

Sirra qalindkirin û dirêjki-rina mijangan, di hilbijartina rîmela baş de ye. Bi saya rîmelen mirov dikare şêweya mijankêni xwe bixwe hilbijêre. Lê belê divê mirov ji bo diyar-kirina mijankêni xwe bala xwe bide ser çend xalêngirîng ji bo ku mijankêni mirov nebin kûpê boyaxê.

Gelek pisporên mekyajê, ji bo wan kesen ku dixwazin mekyajeke sivik bikarbînin bikaranîna rîmeli pêşniyar di-kin. Lê divê mirov di bikaranîna rîmeli de ji sinoran derbas neke.

Ji bo ku hûn bandora rîme-la xwe zêde bikin û bîhêlin ku ew temamê rojê neherike, berî bikaranîna wê, mijankêni xwe firçê û bodra bikin. Divê navberê de bi meqesekî mijangan,

mijankêni xwe lê bîqulipînin.

Dema hûn rîmeli di mijankêni xwe bidin, ji serê wan dest pê bikin û ber bi koka wan ve herin. Mijankêni xwe yên jorê, berê berjêr û piştre ji berjor firçê bikin. Bi vî rengi wê rîmeli li herderê belav bibe. Mijankêni jêrê ji berê berjor û piştre ji berjêr firçê bikin.

Ji bîr nekin! Gelek kes ji bo mezinkirina çavan rîmeli sê

Bikaranîna deodorantê

PK - Mirov tenê bi paqijiye di-kare şerê xwêdanê û bêhna wê bike. Di van salêni dawiyê de li diji xwêdanê bikaranîna deo-dorantê zêde bûye. Lê divê mirov bizanibe çawa bikarbîne.

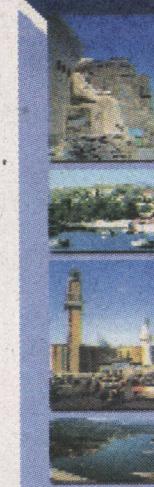
Berî hertiştî divê berî bikaranîna deodorantê, binçengêni mirov pak û ziwa bin. Bi vî awahî mirov dikare encame-ke baş ji deodorantê wergire. Dema mirov deodorantê di bin çengeki xwêdandayî bide,

wê bêhna wî û bêhna xwêdanê têkel bibin û bibin sedemla derketina bêhneke giran û nexwes.

Heger deodorant bi rengê sprayê be, divê mirov wê 15 santiman ji dûr ve li bin çengê xwe bike. Heger ev spray xwe-diyê taybetmendiyeke antiper-spirant û bi bodra be, divê ew berî bikaranîna baş were lihev-xistin. Deodorantê li kincêni xwe nekin, dibe ku ew rengê

kincêni we biguhere.

Heger di rojekê de hûn bix-wazin du caran bikarbînin, divê hercarê hûn binçengêni xwe pak û ziwa bikin.

Geschäftsführer: Balsam El-Fauzan

Tel.: (069) 68 30 73

Mobile.: (0171) 9 30 41 26

Fax: (069) 68 09 17 67

Deutsche Bank.

Konto-No.: 250 577 4, BLZ: 500 700 24

Wilhelm-Leuchner-Str. 7,
60329 Frankfurt am Main

✓ Her Duşem

Ji Frankfurtê di 23:55 an de difire û
di 07:20an de digihê Hewlîrê

✓ Her Pêncsem

Frankfurt 06:15 difirê- Hewlîr 07:20 digihê

✓ Cihê Kurdistan Airlines

li Balafirxana Frankfurt am Main

Terminal 2 E

Schalter: 957 û 958

Kurdistan Airlines طریان کوردستان

Salon Schritt

Öffnungszeit

Di. bis Fr. 08:30 bis 18:30 Uhr
Samstag 08:30 bis 16:00

Tel.: 0711 - 47 08 391

Damen & Herren
Schwarenberg Str. 147,
70184 Stuttgart

Listeya bihayê ya ji bo porê
Jinan

tenê jêkirina porê kin
8,00 €
Şilkutkirin(?)

Şûştin/jêkirin/fonkîrin

8,00 €

18,00 €

tenê jêkirin Porê kin

10,00 €

7,00 €

Porê nivdirêj

11€

Erzanî ji 10.11.05 heyâ

Porê dirêj

12,00 €

01.05.06

Listeya bihayê ya ji bo porê
Zilaman

Salonschritt
Schwarenberg Str. 147,
4008391 Stuttgart

Tel.: 0711- 4708391

Sêsem heyâ Înê seat 8:30-
18:30, Şemî 8:30-16:00

zelal

liza GmbH
Köpenicker Str. 22-25
D-10997 Berlin
Tel: (+49) 030 814 927 34
Fax: (+49) 030 649 184 85
www.zelal.com
info@zelal.de

Dilan S. Kılıç

Filmê bi navê King-Kong diçe rekorê

PK - Versiyona nû ya filmê King-Kong ku ji aliye derhînerê New Zealandi Peter Jackson ve hatiye kişandin, li Amerika di nava filmên ku pir hatine temşəkîrin de ket serê listê. Di dawîya heftiyekî bi tenê de bi 31.4 milyon dolari rekora giseyê şikand.

Ev hejmaran ku ji aliye kompaniya Exhibitor Relations ve tên ragihandin, her keli tên guhertin. Ji roja ïnê ta Duşemê filma King-Kong bi 31.4 milyon dolari rekora giseyê şikand. Ji roja ku ketiye sinemê û heta niha giseya film gihaye 118. 7 milyon dolaran. Libo ku filmekî Hollywoodi navûdeng bide divê giseya wi bigihe 207 milyon dolaran.

Ev film bi sernavê „Cihana Narnia -besê 1.“ Derketive û ci diye serpêhatiyen gorilayeki pir zexm. Di cihana Narnia de ji pirebokek, dolabeke sêhîdar û şerek rola sereke dilizin.

Filmê bi navê „Dizêñ Nezan“ yê ku ji aliye Jim Carrey û Tea Leoni ve hatiye girtin di reza sêyeim de ci digre. Filmê Steven Spielberg yê bi navê „Münich“ di reza 11. de ye. Film liser bûyera dîlgirtinê ya di Olimpiyadêni sala 1972 an de radiweste, lê ew hina li temamê wilayetên Amerika neke tieye sinemê.

Ji bo destpêkirina nîqaşekê li ser Rewşa Edebiyata Kurdi me ev nameya jêrê ji hin nivîskar û lêkolinerên kurdi re şand. Piraniya kesen ku ev name wergirtin kêfxweşîya xwe anî zimên û got ku ew ê tev li nîqaşê bibin. Hin kesan ji ber karêñ xwe, hinêñ din ji ji ber ku naxwazin tev li nîqaşê bibin, ji me re got ku ew ê tev li nîqaşê nebin. Em ê ji hejmara bê û bi sun ve bersivêñ nivîskar û lêkolinerên kurd li gora pirsan yek bi yek çap bikin.

Weke ku tu ji dizanî, di qada nivîsina kurmanciyê de pirsgirêkin bingehîn hene ku êdi li pêsiya pêşveçûyina edebiyata wê ji girêkbûnê derkete û bûne gulokine ecêb... Dibe ku hin kes ji nav me ne di vê fikirê de bin ji û bibêjin ku «pirsgirêk ne ew qasî mezîn e» an ji bibêjin «ne xema min e» an ji «pirsgirêk tuneye». Em dibêjin ku hema helwêsta me ya li hember vê rewşê ci be ji, tiştin hene ku divê bêñ guhertin û li ser wan nîqaş bêñ kirin. Nivîskarêñ kurd geleki ji hevdû dûr in û ji ber wê nikarin piştgiriya hevdû bikin. Ev yek di warê lêkolînê li ser zimên de ji xwe rê dide. Heke em bala xwe hebekî bidin xebatêñ ku têñ kirin, em dibînin di piraniya wan de hayê lêkolineran ji hevdû tune ye. Ev yek bê şik ji kêmâniya profesyoneliye ye.

Di nivîskarî, weşangerî û hemû warêñ nivîskariya me de ji heman pirsgirêk hene. Ma gelo em nikarin edebiyata xwe xurttir bikin? Ji ber van sedemân, nîşen nû nikarin bi awayekî xurt peyda bibin û ji ber vê sedemê, gelek nivîskarêñ kurd weha difikirin ku „ev bîst û pênc sal in ku edebiyata me bipêşketineke gelekî berbiçav nişan nedaye. Bi tenê em dizanî ku hejma-ra berheman zêde bûye“. Dibe ku mirov ne bi vê fikirê rê be. Ji ber wê, û weke ku piraniya nivîskarêñ kurd weha difikirin, pêdiviya me tim bi nûbûnekê, lê berî wê ji bi şayesandina rewşa me ve heye. Em giş her bi vê fikirê radibin û rûdinin. Lê belê kesek ji me nikare baş diyar bişê bê em nûbûneke çawa dixwazin. Divê em berî hertiştî bizanî bê gelo rewş li gora me çawa ye û em hebekî li ser wê bifikirin.

Ji bo ku em bikarin hebekî rewşa edebiyata xwe nas bikin, heke destûr hebe, em dixwazin li ser vê mijarê bi cenabê te bişewirin. Bi vê armancê, em dixwazin gavê nîqaşekê destpêkê li ser edebiyata kurmanciyê biavêjin. Armanca vê nîqaşê ne polemik e (heta niha tim bi awayê polemikî hatiye kirin ku xelk êdi ji nîqaşan di-

Rewşa Edebiyata Kurdi

Ibrahim Seydo Aydogan

tirsin), lê armanca wê bi tenê bipêşexistina hunerê nivîsandinê ye û ev pêşniyar ji dîloziya edebiyata kurmanciyê ye. Divê em diyar bikin ku em xwedan wê feraset û şîyanê ne ku li ser edebiyata kurmanci bi awayekî eşkere bipeyivin û pirsan ji hevdû bikin. Dibe ku hin ji nav me bifikirin ku „pêdivî bi van nîqaşen beradayî tuneye“. Dibe ku hin kes bi-bêjin «hûn mala xwe bi destê xwe xera dîkin» ãn ji «mirov karê xwe bike û guh nede kesi baştı e» an ji gazindên xwe ji me bikin û bibêjin „ma hûn ci ji xelkê dixwazin?“

Em xêtir didin van fikirê wan ji. Ji ber ku ew ji helwêste te bi serê xwe ye. Lê belê, heke cenabê te ji bixwaze, ka em hebekî bi cesaret bin û di nava sînorêñ edebiyatê û xatirdayin û rîzgirtinê de nîqaşekê bidin destpêkirin. Heke rewşa me baş be, hingê baş e; lê heke pirsgirêk me hebin, em bi xwe ji heta radeyekê berpirsiyaren vê rewşê ne. Bi vî awayî em êli hevdû guhdarî bikin û bi dû re disa bikarin tev li nîqaşê bibin. Heqê herkesi yê duyem ji heye... Em bawer in ku bi xwendina van nîqaşan, gelek nivîskarêñ kurd dê ji hêla xwe ve bifikirin û rewşa xwe baştı fahm bikin. Belki ev nîqaşen me ji bo baştıkirina nivîskarî û weşangerî û berhemdariya kurdî bi kêri dema me bê... belki em bi vî awayî pêvajoya serkeftina nivîskariya kurdî hebekî xurttir bikin... elbet heta niha gelek kar hatine kirin, hema bila ev ji yek ji wan be...

Ji bo destpêkê, em ji cenabê te rica dîkin ku tu ji me re bi kurtî an ji dûv û dirêj (li gora kef û sebra xwe) bersivêñ pirsan jêrê bidî. Heke tu nexwazî bersivan bidî, em ê gazindan ji cenabê te nekin. Ji ber ku ew mafê herkesi ye ku bixwaze tev li nîqaşan bibe an ji nebe. Lê em dixwazin ji cenabê te re bibêjin ku ji ber ku em difikirin ku berî herkesi mafê kesen mîna cenabê te ye ku mirov bi wan bişewire da ku ew berî herkesi hin tiştêñ dilê xwe bibêjin.

Piştî hin rexneyen ku me li wan girtin, me bi rojnameya Peyama Kurd ku li Almanyayê çap dibe û li Ewropayê belav dibe (û herweha bi formata PDF ji hefteyek bi sun de li ser internetê çap dibe) li hev kir ku di rûpela wê yêñ çandî

de hin guhertin bêñ kirin. Edi rûpela vê rojnameyê ya çandi dê bi awayekî rîkûpêktir û bikérter bê amadekirin. Herweha, navroka nûçeyen vê rûpelê û navêñ kesen ku dê di vê rûpelê de binivisînin ji, dê bêñ guhertin. Ev rûpel dê êdi weke neynika edebiyata kurmanci bixebite. Nûçeyen di derbarê çalakiyên çandî û kulturî, di warê kurmanci û zimanen din de, nivîsen rexneyî, danasina hemû pirtükên edebî yêñ ku bi kurmanci çap dibin (heta ku qeweta rojnameyê bigihîjê). Di rojnameyê de, ferq dê di navbera nivîskaran de tunebe. Nivîs dê li gora qalîteya xwe û pêdiviya xwe ve bê hilbijartin. Lê berî wê, me bi rojnameyê da qebûkîrin em cih bidin fikirêñ nivîskarêñ kurd yên di warê ziman û edebiyatê de. Ev nîqaşâ ku em didin destpêkirin ji piştî civîneke bi rojnameyê re derket holê.

Rojnameyê ji min xwast ku ez bi xwe navê kesen ku dê tev li nîqaşê bibin hilbijêrim. (Ez vî kari bi tenê ji bo alîkariya rojnameyê dikim). Ez bawerim ku cenabê te yek ji wan kesan e ku giring e ku tev li vê nîqaşê bibin. Em ê bersivêñ ku ji me re tên weke nivîs bi hev re di rojnameya Peyama Kurd de bidin çapkîrin da ku rengê nîqaşê baştı were xuyakirin.

Pirsan me :

1- Berhemdariya kurdî bi awayekî berdî berdan pêk té. Em dibînin ku ci bê nivîsandin, di cih de çap dibe. bê şik, di vê yekê de bandora weşangeriyeke belawela ji heye. Belki ev yek baş be ku mirov rîyê tucarî li ber çapkirîna berhemeke kurdî negire. Lê ma, gelo mirov nikare hebekî bala xwe bide berhemêñ ku çap dibin, da ku mirov rîyê teqîneke edebî xurttir bike? Gelo tu di vî warî de ci difikiri?

2- Gelo divê di warê edebî de mirov ci hêviyê ji nivîskarêñ kurd bike? Di warê helwêsta li hember hunerê nivîse û ya giring ji li hember zimanê xwe û bikaranîna wi ya di edebiyatê de... li hember jiyanê... li hember xwe... Gelo li gora te helwêsteke nivîskariya kurdî heye?

3- Gelek kes an dibêjin „edebiyata kurdî baş e“ an „edebiyata kurdî hê zarokeke berşir e“ an „edebiyatek bi kurdî tune ye“ an „divê ev edebiyat êdi qalikê xwe biqetîne“. Li gora te, hema bi çend hevokan, di warê roman, çirok û helbestê de, (bi giştî edebiyat an ji yek bi yek ceşnên wê), tu di kijan waran de pêşketinan dibîni û dî kijan waran de li ber dikevi.

4- Gava ku tu edebiyata kurmanci didî ber edebiyata zimanen din, encameke bi ci rengi jê derdikeve? Gelo, ne xeletiyekî ku di asta berhemekê edebî de mirov bi tenê rewşa zimanê kurdî bide ber xwe û guh nede hêlén wê yêñ din?

5- Gelo tu kovar û rojnameyê kurdî dixwîni? (Malper ji dibin). İroj li welet û li Ewropayê gelek rojnameyê kurdan hene ku hin ji wan bi kurdî ne û hin ji wan ji nîvkurdî ne. Li gora te pêdivi bi kijan guherinan heye ku divê em di kovar û rojnameyê kurmanci de bibînin? Tu ji kovareke kurdî an ji rojnameyeke kurdî, di warê ziman û edebiyatê de, ci hêviyê dikî?

6- Gelo xwendinê te yêñ şexsi bêtir di kijan warî de ne (helbest, roman, çirok, ceri-bandî, lêkolîn, dirok, felsefe hwd.)? Gelo, weke nivîskarekî, tu mehê ar ji salê çend pirtûkan dixwîni û bi texmîni çend ji wan bi kurdî ne?

7- Gelo tu dikarı di edebiyata kurdî de navê du helbestvanen baş, du çiroknivîsên baş, du romannivîsên baş, du rexnegirêñ baş, du lêkolineren baş, du rojnamegeren baş (dibe ku di warê nivîsan-dinê yêñ din de ji kesin ku tu diecibînî hebin) bidî me?

8- Li gora te di weşanxane, rojname, kovar û malperen kurmanci de 'sansur (an ji qedexe) li ser hin nivîskaran heye an na? Heke hebe, li gora te, ev sansur ji ber ci ye?

9- Gelo, li gora te, rola weşangeren kurd di vê rewşa edebiyata kurmanciyê de (baş an ji nebaş) heye? Gelo tu ci hêviyê ji weşanxaneyeke kurdiki?

10- Li gora te, gelo siyaset bi rastî ji diwaran di nava nivîskaran de ava dike an na?

11- Edi şaredariyên gelek bajarên kurdan di desten kurdan de ne û çalakiyên çandî û edebî bi piştgiriya van şaredariyan ve tên kirin. Mîhrîcanen çandî ji yek ji wan çalakiyan e. Gelo biserketin û kêmâniyên van mîhrîcanen kurdan li gora te ci ne? Di kijan waran de divê mirov amadekarên mîhrîcanan pîroz bike û divê mirov di kijan waran de gazindan ji wan bike?

12- Tiştekî din ku tu bixwazî lê zêde biki?

Lîsteyî Hevpeymaniya Kurdistan teberî welat de dora yewin qezenc kerd

PK - Lîsteyî hevpeymaniya Kurdistan vîcnayîşî parlementoyî iraq ê teberî welat de dorê yewin girot. Semedî vîcnayîşî parlementoya teberî welat de 13-15. aşmê kanûn de sondiq niyay rüe, iraqijan nê sondiqan de rayî xo dayî.

Komisyonî xoser ê vîcnayîşan neticeyi vîcnayîşî teberî welat 26î kanûn de Bexdat de eşkira kerd. Gorî eşkerakerdişî nê komisyon kurdan % 36,56, şîyan % 30,28, Partiyê Îyad Allavî zi % 10,10 ray girotî.

Hevpeymaniya Kurdistanê nêzdî 57 kulsî qezenc kerd

Yewbiyayê mîratiye- 24î kanûn de yew rojnameyi Yewbiyayê Mîratiye Ereban neticeyi vîcnayîşî iraq kerd vila. Goreyi proseso normal gerekâ serrê 2006 de neticeyi fermî biyerî

eşkira kerdiş.

Goreyi no rojnmae parlementoyî iraq de İtilafa Gel ê yewbiyayê 132 kulsî, Hevpeymaniya kurdistani 57 kulsî, ittifakî Suniyan 43 ê kulsî, cepheyî Hewara niştimanî 10 kulsî, listeyî Elawî 25 kulsî û kulsiyî bin zi

partiyanî qicqan qezenc kerdî. Goreyi nê kurdan parlementoyî iraq de cayo didin girotî.

Polîbüroyî PDK û YNK amê piye het

PK - YNK û PDK bin serekî Talebanî û Barzanî de ame piyeser. Hêverî Celal Talebanî û Mesûd Barzanî konsolosî DYA Zalmay Xelîzad a amê piye het. No kombiyayîşa pey her di polîbüroyî amê piyeser û no piyaameyiş ser vindereti.

Kombiyayîşa polîbüroyanî YNK û PDK de neticeyi vîcnayîşan, yewbiyayîşi her di hukumetan û semedî ruenayîşî hukmatî iraqî politikayê kurdan amê minaqaşa kerdiş.

Kurdistana rojhilat de yew kurd amê idam kerdiş

PK - Hefteku viyert rojo yewseme kurdistanâ rojhelat de yew kurdo Zerdeşîj amê idam kerdiş.

Eziz Xilkani bajarî kurdistan Zerdeş ra bi û 9 serr û 4 aşm hepixsane de mendib. 23ê kanûn de Rêxistna Heqî merdiman ê Rojhelatî Kurdistan eşkira kerd ke dezgeyî emniyetî hukmatî Iran Eziz Xilkani zîndanî urmiye de aliqawo.

Serekî kurd wazenî yew hukmatao ortax bibo

Dûkan - 25î kanûn de Dûkan de serekî komarî iraq Celal Talebanî, serekî kurdistanâ federe Mesûd Barzanî û konsolosî DYA Zalmay Xelîzad amê piye het.

Kombiyayîşa pey Celal Talebanî û Mesûd Barzanî ciya ciya no kombiyayîş ser vinayê xo ardi ziwan. Her duyan zi waşt ke semedî verdberdişî prosesê demokrasi û çarekerdişî persanî welat, lazimo yew hukmato ortax biyero saz kerdiş. No hukmat de gerekâ piyerê listeyî ke parlemento de yeni temsil kerdiş, ca bi-

gerî. Înan name no hukmat sey hukmatî yewbiyayîşî netewî name kerd.

Mesûd Çarzanî va, piyerê listeyana bénatê ma hol o û ma piyerê terefana awankerdişî hukmato ortax ser qisê kenî.

Zalma Xelîzad kefweşîye xo ard ziwan ke o wîrd şerekanî kurdana ameyo yew ca û persanî iraq ser qisê kerd. Xelîzad va, alaqayı DYA hem iraqî hem zi kurdistanâ zaf weşî û amerika alaqayanî xo ê kurdan re memnûn a.

Serekî kurdistan roşanî hîristiyananî kurdistan û iraq firaz kerd

PK - Kurdistan. Bi minasebeti roşanî biyayîşî Hezretî Isa ya serekî kurdistan Mesûd Barzanî roşanî hîristiyananî iraq û kurdistan

firaz kerd û waşt ke hîris-tiyan roşanî weşê û holê de raviyernî.

Mesûd Barzanî hûnc ard ziwan ke kurdistan de

bénatê piyerê şari kurdistan de birayê, seybînbiyayîş û demokrasi esta û hîristiyananî kurdistan zi yew parçeyî şari kurdistan ê.

Selim Cürükkaya

Generalî Tirkan, Qanûnî Saddam

Sima zûni se biyo?
La şima ca ra bizûni.
Eg şima wazeni, ez şima
ra vaci?

Yew generalî tirkan siyo komisyon Şemzinan re vavo:

Ez wazena ifadê xo bidi.
Serekî komisyon ifadê ey
giroto. Şima zûni ey se vato?

Ey vavo: Înan ke bomba
esta dikani Seferi Yilmaz, e
ecemi bi.

Wilay miyerek raşa vûno.
Ecemi, laç ecemi. Eg ecemi
nêbin, ina bin?

Osta bin, bomba teq neyn,
dikancı kistiyan. Ecemi
nêbin, nêtepışayn. Şima
zûni nê ecemi kamî? Di heb
zabiti tirkan i, hêbin emiri
no general de xebityeni. No
general siyo komisyon de
ifade dano:

Merdim mi ecemi bi, o
nêşka dikancı bikiso.

Ifadê no genaral rojnamen
nuşt, dozgerî (savci)
eşkira kerd. La kes neşkeno
vengî xo veco. Kes neşkeno
vaco:

Bo ti ra, qral qeatîkar o.
Yew mesela eceb zi Kur-

distan de biya. Yew kurdo
wende, internet de yew nuşte
nuşt, heqaret kerd keye
Barzanî, ci re nêng çinayı.
Ciney amo fek ey vavo.
O awusturya ra wariş we,
siyo Kurdistan. Polesan no
merdim tepişt berd mehke-
ma. Mehkema, mehkemayı
kirdan a, la qanûn, qanûnî
Saddam i.

Hakim nuşteyi miyerek
wend, û ti ra vavo:

No nuşte to nuşto? Ti
poşman niyi?"

Miyerkî vavo: Ey tuin o,
ez poşman niya.

Hakim üniyawo qanûnî
Saddam ra, qanûn vûno:

Kam ke keye Saddam
re nengan biçino, heqî ey
mergo.

Hakimi kirdan miyerkî ra
vûnu:

To di ripeli nuşto nuşti,
semîdi her ripela ez despanc
serî ceza dûna to.

La xo re dua bikeri ke ez
hakim Saddam niya, nûn
niye mi to xeneqneyn.

De biye myanî nê guri ra
vêc.

Kilmxebêri

Lahey de qetlîmâî helepçe ame qebûl kerdîş

PK - Qirkerdişî Helepxe raya verin hetî yew dadijeha enternasyonal re sey jenosit ame qebûl kerdîş.

Heftekî viyert tucarî Holandî Frans Van Anraat Lahey de ame mehkima kerdîş.

Van Anraat Lahey madeyo kimyevi ruetiib iraq. Mehkima iddia ker ke no merdim bi ruetiîi madeyanî kimyevi bo ortaxî qetilkerdişî şarı Helepçe. Mehkima qirkerdişî şarı Helepxe sey jenosid name kerd û no suc ra zi 15 serri ceza da Van Anraat Lahey. La Van Anraat Lahey no suc ra berat kerd.

Van Anraat Lahey qebûl kerd ke ey madeyi kimyevi ruetiî iraq, la ey va, mi nêzûnay nê made semedi qirkerdişî insanana yeni karardiş.

16 edar 1998 de rejimi Baas bi çekanî kimyeviya Helepçe de qetiam viraştib û ita de 5000 ra zêdér kurd kiştibî.

Qerarî mehkiamayê Lahey kêfi kurdan ard

Lahey- No qerarî mehkum kerdîşî tucarî çekan Frans Van Anraat hem Ewropa de hem zi welat de zaf kêfi kurdan ard.

Rojî mehkima her çêher parçê kurdistan re kurdi mehkima de hedre bi. Per bîn ra vêr berî mehkima de zi kurdan bi ala kurdistan amê piyeser û sirûd vayû û slogan eştî. Helepçe de zi warî helepçê qerarî na mehkima firaz kerd.

Vor rayerî dewanî kurdistan girotî

PK - Heftekî viyert kurdistana vakûr de zaf vor varay. Rid vora ra rayerî nezdî 2000 dewan geriya.

Colemêrg rayerî 52 dew, 177 mezra, Erzurom de 722 dew, Agiri de 300 dew, Erzingan de 84 dew, Çewlig de 300 dew, 700 mezra, Ardaxan de 40 dew, Qers de 15, Sêrt de 66 dew, Bêdlis de 300 dew, Semsûr de 98 dew, Wan de 53 dewan geriya.

Rid vor ra rayerî bênatê zaf bajaran û bajaran, bajaran û navçeyan zi ho girote. Vor û puk darî elektrik qeldiyî, no rid ra zafê dew û navçeyan de zi elektrik biriyayı. Zaf bajara de kanalizasyon teqayı.

Qalinê vor bajari Erzurom de 12, Ardaxan de 37, Erzingan de 18, Qers û Agiriyê 20, Bêdlis de 80, Çewlig de 70 santimetre û Şirnaq de 1 m ya.

Hespi Aydin

Ruşvet ziwanî latinkî de ti ra corruption yeno vatiş. Corruption mehnayî xo ê xirabineyî zi, xo ruetiş o. Ewro roj zi eg însan idareyi peroyî semedi menfaati xo yo xirabina, semedi cyebê xo ya kar biyaro, o tabî ke bê vîjdanê, bê qanûnê keno. Nê ra ruşvetci vaciyeno. Peter M.Fritsch kitabi xo yo „Dumanî siya“ de vono ke dirok de ruşveto en verin Sumerra de ,yanî Mezopotamya de bénateyi yew malim û qicî yew doletî de ceryan kerdî. Wendox nêşkawo dersanî xo qezenc bikero, o sinif de mendî. Piyi qicî malimi dehweti keye keno. Ci re yew ziyafer dûno û bacê zi yew engistone keno engistê mahlim a. Nê dima no wendox sinif de nemaneno. No hadise 4000 ser cuwa ver bi herfanî sumerana ameyo nuştiş.

M.Kant vûno ke „Şeref o çiyo ke fiati ey çin o“. Yani şerefi însan gon miyero guretiş û ruetiş. La zengin, sermayedar wext doletiye xo ra dest ci kerdî, çiyo ke rueşiyeno, genî. İta de zi taye însanân zi semedi kar û menfaati xo ya bi peran, yan zi bi imtiyazanî banana genî hetî xo. Yew dûni la verba ey zi hetî politika de yan zi hetî ticaret de des imtiyazan qezenc keni. Ti ra yeno vatiş ke; yew desto lêmin desti lêmino bin şueno. È ke ruşvet genî yan zi dûni, tariye ra zaf heskenî.

Hesabî inan de manipulas yoneya neheq esta. Sey merran kar û gureyi xo tarî de keni.

Ma kirdî semedi ruşvet yan zi semedi birayı ey yo qica baxşış vûni ke; „nûnî kam werd, fitikê ey ceneno“. Yan zi yew idare dê, yew keye de nîzamî kontrol kemib, vûni ke „Pising keye de çiniyeb, o keye de merrê dans keni“

Nê esiranî peyinan de ruşvet myanî kirdan de qe çiniye bi, yan zi zaf kem bi. La belka zi semedi ruşveta zemin zi çiniye bi. Kurdan idareyi xo yo aborî de, politî ka de û sosyal de xo ser nêbi. Naye ra zi taye ruşvetci ke idareyo mulki yo umumi semedi cyebê xo ya kar anî, nêveciyayî. La yeno vatiş ke kurdistana başur de taye zi bibo, ruşvet esto. Qe çinebiye ruşvet zi bê imkan o. La ruşvet sey kan-

ser o. Wext ke idare de ruşvet verdüşero, kî neşkeno verni bigiro. Serek kurdistan Mesud Barzanî yew demeci xo de verba ruşveti hesasiyeti xo ard ziwan. Barzanî va, eger ruşvet ina dom bikero, beno ke ez serektiye kurdistan caverdi. Mesud Barzanî ciwyayî xo de semedi kurd û kurdistan çend cefa û ziwarê ünta, qe tiway ra nêtersawo, verni gelê xo de verba duşmenan tim qehremanê kerda. La ewro roj ki vîneno ke Barzanî ruşvet ra terseno. Yanô o duşmenî zerî ra ünceno.

Kurdistana başur ewro roj hanika diyarî enqazî sistemê Saddam ê ruşvetin û barbara viraziyyena. Myanî na sisteme newe de eliti Saddam ê ruşvetciyan re zi xeyli însan estî. Nê wazenî no sistemî ruşveti dom bikero. Kurdistan de awan kerdîşî endus-

trî û-viraştişî banan, rayeran nika zaf hol verd şino. No proseso newe de zi beno ke taye idareci vazifeyi xo suistimal bikerî û menfaati xo dima vazdi. Piyerê sistemani diktoran de ruşvet sey bê vîcde ne zaf verdîyo. Sistemî Saddam zi teyna zilmkar nêbiyo, memleket û milet ruçiknawo, tori merdimanî xo ya dolete devlet diznaya. Tesir û hunerî sistemî Saddam gon orte ra biyero rakerdiş. La na proses re wäxt, qontrol û a tor gel xebata lazima. Ruşvet gon verî mezgi însanan de biyero pelixnayış. Na zi giredaye perwerdeya, ehlaqî hol a, giredayî bawerî û disciplina a. Gon verba ruşvet tim Tekoşina biyero dayis. Vûni ke qic hama niginawo rue re, kî gon midehale bikero.

Wisanî rojhelat-basûri kurdistan gon weş biyero mîhafaza kerdiş. Mesuli idarê, mesuli politika, hukmat, medya û gel sini hetî terror de verdîyi, gon hetî ruşvet û gureyanî bê qanûn de hesas bi. Çimî duesit û duşmenanî kirdan haniko no parçeyî kurdistan ser o. Verba ruşvet tekoşin eynî wext de semedi baweriye milleta zi şart o. Bawerî mîletê kurd û ê bînan verba hukmati kurdistan û serekanî rexitinanî kirdan giredayî ruenişi edalet, heq û huquq o. Nayî ra sereki kurdistana başur Mesud Barzanî na mesela de hesasiyeti xo de zaf cîdi yo û heqlî yo.

Ruşvet (Xo ruetiş)

Ryeçê virsnê de

Istanbul- Resamî kurd Mehmud Celayir İstanbul de bi nameyi „Ryeçê virsnê“ de2 yew sergi akerd.

Sergî Mehmûd Celayir 14î kanûn de sehet 18:00 de bi yew kokteyl abi û na sergi hetanî 10î Çile 2006 birûmo. Kokteylê akerdişî sergi de Komelê Çoligijan ê Istanbul (BINYAD) ra yew heyet zi hedre bi.

Resam Mehmûd Celayir yew mude cuwa ver Stuttgart de bi namê „Pê kerûn“ yew sergi akerdib. Mehmûd Celayir Çoligij o û nezdî 20 serro Almanya de ciwyieno.

Bi 2 milyar û 136 milyon Dînar, Germiyan de çend projê viraziyenî

Silemaniye - Hukmati heremî kurdistan semedi mintiqayî Germiyan çend projê viraşti.

Nê projeyî hetî Wezirtiye Awankerdiş ra amê hedre kerdî. No semed serektiye Şêx Cebâr de yew heyeti wezirtiye Awankerdiş 18î kanûn de şî Germiyan û nê projê ca de diy. Nê projeyî dewanî Qule, Eli, Zengene, Kunekotir, Çiraxerûteû Lewend de viraziyenî.

Eynî heyet sare da inşaatî pirtî Hecî Şerif re zi. No pirt re 629 Milyon Dinar pere xerc biyo û no pirt 9 dewanî Sengaw yew bînan giredano. Heyeti wezirtiye Awan kerdîş pirtî Tileka zi akerd. No pirt çemî Derbend-Baser ser viraziyawo û 8 dewanî Sengaw piya giredano. No pirt re zi 435 Milyon Dinar pere xerc biyo.

لکھاں میں اپنے
لکھاں میں اپنے

二三

زیان له ٹاڑا ادھرا

په‌یامی کورد تا ماده‌ی بلاو کردن‌هه‌ی ریکلامه‌ی بازگانی و برو سکه‌ی پیروز باشی و پرسه‌نامه‌ید بهتر خینکی گونجاو

په‌یامی کورد تا ماده‌ی بلاو کردن‌هه‌ی ریکلامه‌ی بازگانی و برو سکه‌ی پیروز باشی و پرسه‌نامه‌ید بهتر خینکی گونجاو

کشیده بیست، پنجمین کارهای این دسته است. این کارهایی هستند که در آنها از ترکیب دو یا سه کارهای متفاوت است. این کارهایی هستند که در آنها از ترکیب دو یا سه کارهای متفاوت است. این کارهایی هستند که در آنها از ترکیب دو یا سه کارهای متفاوت است. این کارهایی هستند که در آنها از ترکیب دو یا سه کارهای متفاوت است.

نامه اتو بکر مرد، زیارتی بخت. ل. نامه اتو بکر مرد، زیارتی بخت. ل.

تماری بخت ۱۶
ل یارو و بعثت عی سارو نه کنها رو بیکات
نگیری شو و بیکار ساوه کی
درینی دامادوندا گورانیک
دربیست ن پریست چوت هالوسکوت
نمکیت زیماهی بخت ۱۷

لے پا دو رکھے ہی ساروں کی تباہی دو بیل،
تمارہی بخت ۱۶۔

سے زندگی محدود رہے لیے قواد را دعویٰ کیتیں۔
زندگی بخت آ۔

لئے پیشک ورنے د
جا وہ دست دعوکات، لے راستیندا
تو قوانین کی ناٹاس سبب ہے کہ
مودال ۷۶۲ تا ۷۶۳

لئے پیشک ۱۱۱، ۱ تا ۱۱۲
لئے پیشک ۱۱۲، ۱ تا ۱۱۳
لئے پیشک ۱۱۳، ۱ تا ۱۱۴
لئے پیشک ۱۱۴، ۱ تا ۱۱۵
لئے پیشک ۱۱۵، ۱ تا ۱۱۶
لئے پیشک ۱۱۶، ۱ تا ۱۱۷
لئے پیشک ۱۱۷، ۱ تا ۱۱۸
لئے پیشک ۱۱۸، ۱ تا ۱۱۹
لئے پیشک ۱۱۹، ۱ تا ۱۲۰
لئے پیشک ۱۲۰، ۱ تا ۱۲۱
لئے پیشک ۱۲۱، ۱ تا ۱۲۲
لئے پیشک ۱۲۲، ۱ تا ۱۲۳
لئے پیشک ۱۲۳، ۱ تا ۱۲۴
لئے پیشک ۱۲۴، ۱ تا ۱۲۵
لئے پیشک ۱۲۵، ۱ تا ۱۲۶
لئے پیشک ۱۲۶، ۱ تا ۱۲۷
لئے پیشک ۱۲۷، ۱ تا ۱۲۸
لئے پیشک ۱۲۸، ۱ تا ۱۲۹
لئے پیشک ۱۲۹، ۱ تا ۱۳۰
لئے پیشک ۱۳۰، ۱ تا ۱۳۱
لئے پیشک ۱۳۱، ۱ تا ۱۳۲
لئے پیشک ۱۳۲، ۱ تا ۱۳۳
لئے پیشک ۱۳۳، ۱ تا ۱۳۴
لئے پیشک ۱۳۴، ۱ تا ۱۳۵
لئے پیشک ۱۳۵، ۱ تا ۱۳۶
لئے پیشک ۱۳۶، ۱ تا ۱۳۷
لئے پیشک ۱۳۷، ۱ تا ۱۳۸
لئے پیشک ۱۳۸، ۱ تا ۱۳۹
لئے پیشک ۱۳۹، ۱ تا ۱۴۰
لئے پیشک ۱۴۰، ۱ تا ۱۴۱
لئے پیشک ۱۴۱، ۱ تا ۱۴۲
لئے پیشک ۱۴۲، ۱ تا ۱۴۳
لئے پیشک ۱۴۳، ۱ تا ۱۴۴
لئے پیشک ۱۴۴، ۱ تا ۱۴۵
لئے پیشک ۱۴۵، ۱ تا ۱۴۶
لئے پیشک ۱۴۶، ۱ تا ۱۴۷
لئے پیشک ۱۴۷، ۱ تا ۱۴۸
لئے پیشک ۱۴۸، ۱ تا ۱۴۹
لئے پیشک ۱۴۹، ۱ تا ۱۵۰
لئے پیشک ۱۵۰، ۱ تا ۱۵۱
لئے پیشک ۱۵۱، ۱ تا ۱۵۲
لئے پیشک ۱۵۲، ۱ تا ۱۵۳
لئے پیشک ۱۵۳، ۱ تا ۱۵۴
لئے پیشک ۱۵۴، ۱ تا ۱۵۵
لئے پیشک ۱۵۵، ۱ تا ۱۵۶
لئے پیشک ۱۵۶، ۱ تا ۱۵۷
لئے پیشک ۱۵۷، ۱ تا ۱۵۸
لئے پیشک ۱۵۸، ۱ تا ۱۵۹
لئے پیشک ۱۵۹، ۱ تا ۱۶۰
لئے پیشک ۱۶۰، ۱ تا ۱۶۱
لئے پیشک ۱۶۱، ۱ تا ۱۶۲
لئے پیشک ۱۶۲، ۱ تا ۱۶۳
لئے پیشک ۱۶۳، ۱ تا ۱۶۴
لئے پیشک ۱۶۴، ۱ تا ۱۶۵
لئے پیشک ۱۶۵، ۱ تا ۱۶۶
لئے پیشک ۱۶۶، ۱ تا ۱۶۷
لئے پیشک ۱۶۷، ۱ تا ۱۶۸
لئے پیشک ۱۶۸، ۱ تا ۱۶۹
لئے پیشک ۱۶۹، ۱ تا ۱۷۰
لئے پیشک ۱۷۰، ۱ تا ۱۷۱
لئے پیشک ۱۷۱، ۱ تا ۱۷۲
لئے پیشک ۱۷۲، ۱ تا ۱۷۳
لئے پیشک ۱۷۳، ۱ تا ۱۷۴
لئے پیشک ۱۷۴، ۱ تا ۱۷۵
لئے پیشک ۱۷۵، ۱ تا ۱۷۶
لئے پیشک ۱۷۶، ۱ تا ۱۷۷
لئے پیشک ۱۷۷، ۱ تا ۱۷۸
لئے پیشک ۱۷۸، ۱ تا ۱۷۹
لئے پیشک ۱۷۹، ۱ تا ۱۸۰
لئے پیشک ۱۸۰، ۱ تا ۱۸۱
لئے پیشک ۱۸۱، ۱ تا ۱۸۲
لئے پیشک ۱۸۲، ۱ تا ۱۸۳
لئے پیشک ۱۸۳، ۱ تا ۱۸۴
لئے پیشک ۱۸۴، ۱ تا ۱۸۵
لئے پیشک ۱۸۵، ۱ تا ۱۸۶
لئے پیشک ۱۸۶، ۱ تا ۱۸۷
لئے پیشک ۱۸۷، ۱ تا ۱۸۸
لئے پیشک ۱۸۸، ۱ تا ۱۸۹
لئے پیشک ۱۸۹، ۱ تا ۱۹۰
لئے پیشک ۱۹۰، ۱ تا ۱۹۱
لئے پیشک ۱۹۱، ۱ تا ۱۹۲
لئے پیشک ۱۹۲، ۱ تا ۱۹۳
لئے پیشک ۱۹۳، ۱ تا ۱۹۴
لئے پیشک ۱۹۴، ۱ تا ۱۹۵
لئے پیشک ۱۹۵، ۱ تا ۱۹۶
لئے پیشک ۱۹۶، ۱ تا ۱۹۷
لئے پیشک ۱۹۷، ۱ تا ۱۹۸
لئے پیشک ۱۹۸، ۱ تا ۱۹۹
لئے پیشک ۱۹۹، ۱ تا ۲۰۰
لئے پیشک ۲۰۰، ۱ تا ۲۰۱
لئے پیشک ۲۰۱، ۱ تا ۲۰۲
لئے پیشک ۲۰۲، ۱ تا ۲۰۳
لئے پیشک ۲۰۳، ۱ تا ۲۰۴
لئے پیشک ۲۰۴، ۱ تا ۲۰۵
لئے پیشک ۲۰۵، ۱ تا ۲۰۶
لئے پیشک ۲۰۶، ۱ تا ۲۰۷
لئے پیشک ۲۰۷، ۱ تا ۲۰۸
لئے پیشک ۲۰۸، ۱ تا ۲۰۹
لئے پیشک ۲۰۹، ۱ تا ۲۱۰
لئے پیشک ۲۱۰، ۱ تا ۲۱۱
لئے پیشک ۲۱۱، ۱ تا ۲۱۲
لئے پیشک ۲۱۲، ۱ تا ۲۱۳
لئے پیشک ۲۱۳، ۱ تا ۲۱۴
لئے پیشک ۲۱۴، ۱ تا ۲۱۵
لئے پیشک ۲۱۵، ۱ تا ۲۱۶
لئے پیشک ۲۱۶، ۱ تا ۲۱۷
لئے پیشک ۲۱۷، ۱ تا ۲۱۸
لئے پیشک ۲۱۸، ۱ تا ۲۱۹
لئے پیشک ۲۱۹، ۱ تا ۲۲۰
لئے پیشک ۲۲۰، ۱ تا ۲۲۱
لئے پیشک ۲۲۱، ۱ تا ۲۲۲

የኢትዮጵያ ቴክኖሎጂ/መሳሪያ ስራ/ርመስልንግድ

a.chegeani@home.nl

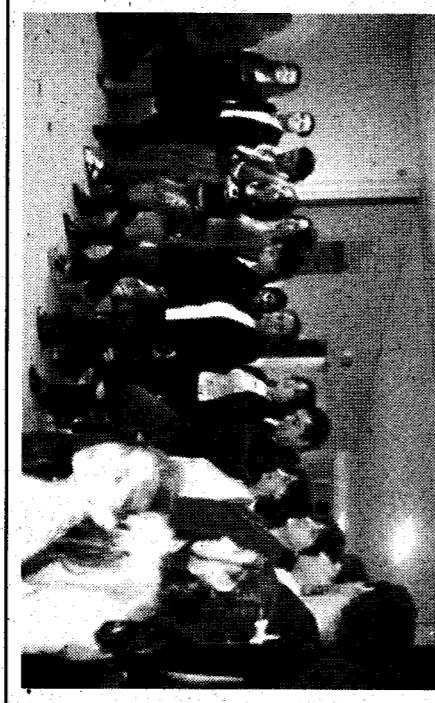
لما مادري : باشتري گارميانى - مەلۇندى

**סְתִילָה
מְרַבּוֹתָה
שְׁבָעָה
לְכָלְבָדָה**

کنجانی تا ماهه بیور، پیرینان کاک
مشفازن و کاک عیسا و کاک دهشوان
به غویته ری گنجانی همانه
شایانی ساماره پیشنهاد
مالباران. هار سپن پیشنهاد هابیدار او پیشنهاد
که ماوهیکی نزد کم هول بدنه
گنجانی پر گذرنیکه دیگر لیک
گنجانی مخومه کنجانی میدیا له
لاین مخومه کنجانی میدیا له
هر اند.
سسه رهتا کندامانی لیونه گنجانی میدیا
لے دواخ تاویودنی کرد و گزیده و که
لے گرمی پخته هات و پیشواریان
گنجان که قته دهست خوشی گزیدن
له پکتری، بدو ای چهوند ساینک
ثیواره خودا و تاهمه گنجان و خوشی
لیونه کندامانی لیونه گردی میدیا له
لیکرا له لاین به پیش زن کاک دهشوان
له پکتری، بدو ای چهوند ساینک
ثیواره خودا و تاهمه گنجان و خوشی
لیونه کندامانی لیونه گردی میدیا له
لیکرا له لاین به پیش زن کاک دهشوان
له لاین کاک مهابت
پیشکش کرا له لاین کاک مهابت
دو روستت بودن لیونه یکی گنجان
له فریسلاند پارادوامی به خوبیه
بینن تا دریکی شد و هونه رعنی
پیشنهاد که دیگر کاکه نیاز شدید
کاک باغی هونه رعنی موذنکرهن و
میدیا بو دامه زاندنی لیونه گنجان
له فریسلاند.

شانه: ۱- شم بپریاره پیردرسته پرلدهانه کانتی
و لاتانه و، و مک و لاتان بوسسی
چنیوسایدی کمل کورد به فرمی
کورسیتان هولیستینیان
پراسن. ۲- شلو و لات و کومپانیا یاهی چه کی
پارامبهران بکردن، هاو کاریزمان
بکن، شلو او دهون اینتین یه م دوسکو تو
قدمه هکاریان به عبارق فروشترو.
مکنیه بپریاره پار استی
تملاکت شلو و لاتنه کی فروزکی
له جنوبسید بیاننده.
له کوتایدیا دهونیت شلوه له بیان
نکه کم پارستی سوسپسالستی هولندی
و کلک که میدر مکار له ناو مندی جاک
نمونایه شم بدوسیه به تدبیخ
نکه کم، بز هدر شویک بوسن
یستیا نیبه له سفره و دهیت چن
دادگاهی بکنین. ۳- هاکوره، یکیسته تملکه هم مود
دادگاهی هاکوره، یکیسته له سفره و دهیت چن
نده کوشش.

شاند: **بلطفه بیان و مدنی همان چیز و ندانسته** ***
 بیان و مدنی کردند: قایا قلن تعدادات دوا
 کامانچیکن ناردنی همانلجه دعیت،
 ۱-شم
 ولاتان
 چیزیوس
 یان دام کاره بهارمه اس مدهیه به
 پلسان
 براوی همراه گلو جوده کساندی
 روزک دام تاولپاره عدا نهمگه بینه?
 عامل مامعده تاولپاره دو رو بهشن،
 بهشیکن تراویازه کرده کان
 تمدنک
 نیستن همدرو پارس داده لاتار شادک
 . چهکنی
 تنهها دیدپاره زیرن، بهک پله و پلیه
 پهربزیشیان بیتی دارون، له پهور شوره
 له کردمستان سیستمی دادوه دی
 چیزیوس
 هایلو
 سهربخو شنیده، بونیه ناتوانیتین
 پهنجیان بیت را پیکشیون، لوله شده بو
 بارکیکم
 خوشان تروشی لیند سیستمیه بیبن.
 نیستن
 ناکه بیوه
 بدره دهه دو رو شرکمان لسس
 بیان و مدنی همان چیز و ندانسته

قیزای تیران له ماوهی یهک چه فنهو

ئاڑانسسى تۈرىستى
ئىتىپ نامادەدى خزمەت كىرىنى مارلا تىپنى كىرىدى عىرماقلىن

NEW PLAN

گۈرەستەن لە رېگاي تاراندۇھو

فۇزای تیران بۇ خېزاننى پۇر لە سىن كەس ۱۲۰ € / كەس

Thomas-Mann Str, 24
53111 Bonn

بىلەت بۇ
سەرتاسىرىي جىيلان
Germany

Tel: 0049 (228) 180 24 34
Fax: 0049 (228) 180 24 38
E-Mail: info@newplan-travel.de

مەجى "عەرە"
تاران لە ۳۷ €

www.newplan-travel.de

قیزای تیران له ماوهی یهک چه فنهو

ئاڑانسسى تۈرىستى
ئىتىپ نامادەدى خزمەت كىرىنى مارلا تىپنى كىرىدى عىرماقلىن

NEW PLAN

گۈرەستەن لە رېگاي تاراندۇھو

فۇزای تیران بۇ خېزاننى پۇر لە سىن كەس ۱۲۰ € / كەس

Thomas-Mann Str, 24
53111 Bonn

بىلەت بۇ
سەرتاسىرىي جىيلان
Germany

Tel: 0049 (228) 180 24 34
Fax: 0049 (228) 180 24 38
E-Mail: info@newplan-travel.de

مەجى "عەرە"
تاران لە ۳۷ €

www.newplan-travel.de

فاوەندی هەلەبجە و روپیکی نەتەوايەتی پو شانازی

علی مەحمود مەحمدە سەرپەرشتیاری ناوەندی "چاک":

نیمه نەو سنورە بە فەرمى نا ناسین کە کوردستانی پن دابەشکراوه

جینتسایدکردنی مرۆزقیکن ناوی کورده، نەو مرۆزه لە قوچان دەزیت يان لە بله و بازان، لە کەرکوکه يان لەئۆزفە، قامیشلو يان مریوان، بۆ نیمه جیاوازی نییە، گونک پاراستنی مرۆزقیکه لە جینتساید ناوی کورده.

پەیامی کورد: ناوەندی هەلەبجە تاچ ۋاستىك توانييەتى كارمساتىي هەلەبجە و ئەنفال و تاوانەكانىي بېكىتىت و، قىيا ھېچ چۈزۈ پۇتۇمنىيەك لە نىتىوان ئەم ناوەندە و، دەزگا ھولەندىيە جیاوازەكاندا مەيدە؟

علی مەحمود: ئىنه سالانە لە قەردەلغىرىن شويقى ھولەندە يادى هەلەبجە دەكەينەوە، بەشىك لە سايىتەكمان بە زمانى ھولەندى ھەيدە، ئەنفالىش وەك تەرىتىكە هەرچەندە لە كوردىستانىش لە ناوەستى نەوەدەكەن رۆلەمان ھەببۇوە لە بىيارىكىدى ٤/١٤ بە رۆزى ئەنفال، لە دەرەوەش ھەر ئىتمە لە ئاتا رەوەندى کوردى كەردىمان بە ئەنفالىش وەك تەرىتىكەنەوە.

بەلام نايىت ئەوە لە ياد بکەين، دادگايى ئازانات وەك بورکان ئەو دەزلىنى تەقاندەوە، ئىستا پۇيىستان بە ئاساندىن نەماوه، تەنها كاركىن.

پەیامی کورد: دادگايىكىدى "قان ئەنرات" وەك پەیامى - كورد، پەيكىرى كەدوو، روپیکىڭ تەكتىن ئاوەندىي هەلەبجەي تىدا بۇوە، دەكىرىت باسى ئەو رۆلە و، دوا دانىشتنەكانى ئەو دادگايى بۆ خويتەران بەخېتىرىوو؟

علی مەحمود: لە سەرەتادا دەمەوەت سوپايسى ناوەندىي چاكتان بىن بگىيەنم، بەراستى راستگۈيانە ھەلۆيىستان وەرگرت، دەنگىكى ئىتمە بۇون لە ھاندەران.

سەبارەت بە دوا دانىشتنى دادگا ، دادگايى ھۆلەندىي لەسەر ئەوە ساغ بۇوە، ئەوەي بەسەر كوردا ھاتووە لە تەعرىب و ئەنفال و بارزانى و كىمياباران جینتسایدە، ئەمە كەنگەرلەر دەسکەوت بۇو لە دادگايىكە، بەلاي ئىتمەوە گۈنك نىبى ئازانات چەند سال حۆكم دەدرىت، بەلك ئەوەي بەلامانو و گۈنك ئەوە بۇو دادگايى ھۆلەندىي داواي داواكاري گىشتى و پارىزەرى ناوەندىي چاک لە بە فەرمى تاسىيىن جینتسایدە گەلى كوردى بە فەرمى و عامداش ھەيدە، ئىتمە ئەو سنورە بە فەرمى ناسىن كە كوردىستانىي بىن دابەشكراوه، ئەوەندە لایەنگىمان لەسەرەتىي ھەيدە و، ئايى پرۆسەيە ١٥ سال كە ئەوپەرى سزايدە، ياساي ھۆلەندىي بۆ كەسەن دەنگىكەن دەدرىت، بەلك ئەوەي بەلامان ناسن. ئىتمە دىن بە پەيامى

دروستكىرنى كەمپىنى هەلەبجە و ئەنفال و سازانى خۇبىشاندان لە كۆپنەكانى دانىمارك دەستى پېتىرە، بەلام دواي خۇبىشاندانەكە لە كارەكانى خۇزى راپزى بۇو دەريزى بە چالاكىكەنەكى دا، يەش و لقى لە ھەزەرىيەك چۈزۈ لە ئاتا بە كوردىستانىي باشورو خۇزەلاتىش كەردىم.

پەيامی کورد: كاك عەلەي مەحمود سەرەتا خۇزى چۈن بە خويتەرانىي بەيامى كورد دەناسىتىت؟

علی مەحمود: لە سالى ١٩٦٦ لە كۆندىكى دەروروبارى كەرکوک لە دايىك بۇومە، باوکم لە لاپىتىيەت تىكەلەپ بەكارى سیاسى بۇو، تا لە باوکم خۇيىتەدار، و كاساياتىيەك سیاسى

كەنگەرلەنەن ئەو ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە سالانە يادكەردنەوەي كارمساتەكانى (ھەلەبجە، ئەنفال، قارقىن، سەرەدەشت، ئامۇدا).

بۇو لە چەم بېتەلچى سەرەتكى ئىستىتى ئەنچامى داوه بە

توانەوەشيان لە يادىمە دەمانچەيەكىان لامان بۇو شەھىد ئەلەپەتلىكىن ئەنچەنەن، چەند ئەندامىكەن لەكەل ئەو گۇرپە تىكۈشەر بۇون،

زۇر وانەيەن فېرمان كرد، ئەو گۇرپە بۇونە

مامۇستامان بۇ تۈلەكەندە لە تاوانىبانان.

- بەشدارى كەنگەرلەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

كەنگەرلەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

كەنگەرلەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

تەنەنەن ئەنچەنە ئەنچامى داوه بە

ت

کوچونه و ۵۱ نامه:

ما فی گەلی کور دە بە ئاراسته يە کى سیاسى، ئىدەارى و ياساپى گۈزارشت لە بۇونى خۆئى بېكەت

شتبهیکی باشه که له کوردستان دهست
به چهارم هولانه بکریت و، بهزده و امیش بن.
چونکه تا نیستا کاروباری کورداییته له
شاره تورک نشینه کان به رویده چوون،
به لام نیستا کتبونه وه کان له شاره
کوردیه کان به رویده چن و زمانی کوردی
به کاردیت، بزیه من کتبونه وهی دیار به کر
به هنگاویکی باش ده زامن و ئومیده و ارم
نهنجامی باشیش هه بیت؛ بیگومان کادری
به تو انا که سه ر به لایه نی جیا جیاوه
به شداری کتبونه وه بیبون و
به چه کالین پیشکش کردن. به راستی ئه گار
نیمه بیرون چونی خۆمان بۆ خزمە تکردنی
کورداییتی پەرخان بکمین و به کولنریکی
بیمۇکراتی پەرپیوه بەرین، دەکرى ئەم براھە
نیستیتە نویتە رایتیک نەتە و هی، هەر لە بر
لەم ئامانچە به شداریم کرد و پیشتوانی لهم
بازە دەکم و له به رویده بردنی کاروباریدا
ماوکارام.

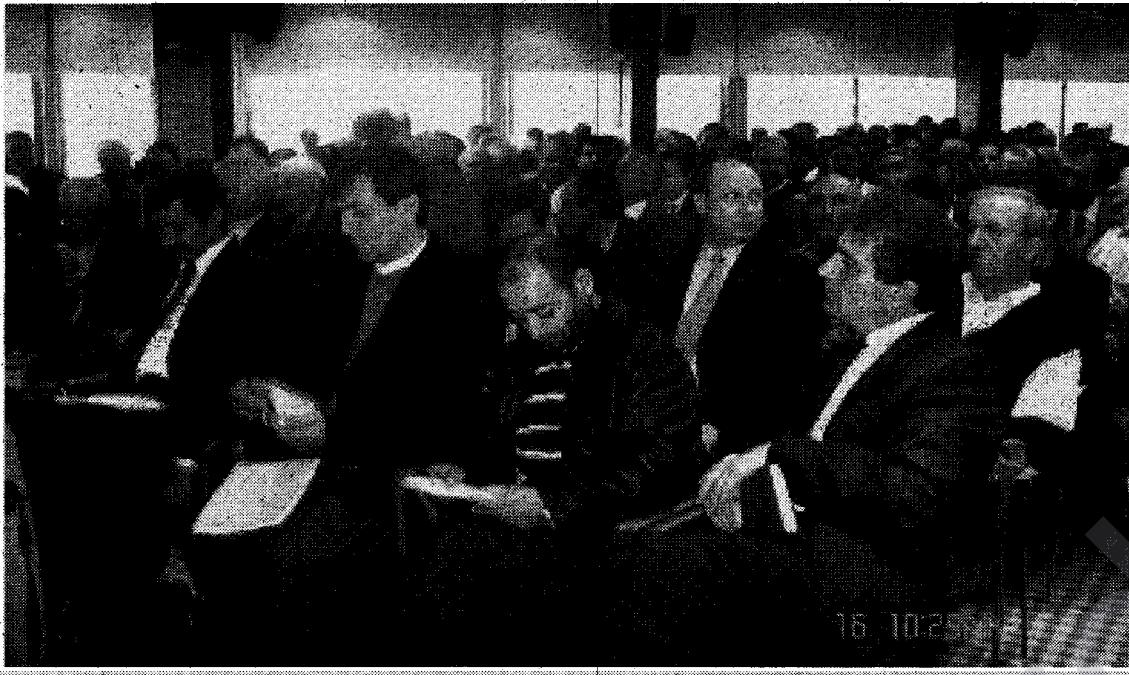
نیزه‌ایم گچلو: له بهر به شدار بیونی لایه‌ینی
جیاوار که یشتنیه ئەنجامی پۆزه‌تیف، ئیستا
بزاوچکی و دروست بوروه که ناوەندی
سیپاسی کوردی بگازاریتیوه دیار بەگر،
ئەمەش خالیکی پۆزه‌تیف.

له ئەنجامىي كفتوكىكاندا بىروراي جياوان
پەيدا بۇون، پېشىنارى ھەندىكىيان ئۇوه
بۇو بەرەيەكى سەرتاسەرى دابىمەززىت.
بە راستى من و ھەندى كەسى تۈرىش
لە كەل ئۇوه دايىن كە بەرەدەوامى بە خەبات
بىدرىت، دوازىر و بە گۈزىرە پروڭرامىكى
دەستىنىشانكراو يۈنگەرييەكى دىمىزكاراتى
ئەتتەۋەھى سازلىكىرىت بۆ دادەزىراندى
رىتكەراۋىيىكى كوردى و كوردىستانى، ئەم
كۈنگەرى ئەتتەۋەھى لەسەر بىنەمايى "دۇو
مېللەت و دۇق و لات" پروڭرامىك دابىتىت
و سىستېمى فيدرالى بۆ چارھەسەر كەرنىنى
كىشىي كوردى دەستىنىشانكىات، بە
مەرجىيەك رى لەبار سەربەخۇرى ئەگرىت.
لایەنى تۈرىش تەنها داوالى سەرەبەخۇرى
دەكىد، بۆزىه لە ئەنجامانامەدا مافى
چارھەنۇرسى دەست نىشانكرا، ھەروەھا
ئىئەم كەيشتىنە ئۇ شەنجامە كە تاۋەندى
خەباتمان شارى بىارىپەكىرە و، ئىئەمش
وەمکو ھەموو كەلانى جىهان پیويسىتە
كەيانىتكىمان ھەمى و خاونە ماف بىن و،
لە بوارى كۆمەللايەتى، ئابۇورى، سىياسى
و دانىپەرورەرى دەسەلاتتاربىن و، لە
سەر خاڭى خۇمان، كاروبارى خۆمان
پەرىۋەھەرىن.

پایه ایام پوزنیل: نهم کربوونه و هدی دیار به که
تداوکری کربوونه و هدی تهدق ره بود،
که له ۴ مانگی تمثیل به پیوه چوبیو،
کربوونه و هدی تهدق ره روای ظاهاوتی
ئار دیگان، له شامه دهاته ئار اووه، که
گوتبوو؛ **کیشی** کورد همیه، نهم
کند، نه، نه، ئاشادگانکار، بست اند، بذمه

بے شدار یکردن و نهنجامی، شو کزبیونه و میه
بے بلام نایبوو، بلالام کزبیونه و میه دیار به کر
نهنجامی خه باقی کومیتیه که بیوو و خومان
له شلماهه کرندیا بے شدار بودین. یه بروای
من هر چی همکری بیدر بجهونگی

سیاسی نه باکویوده همان، یه سداری بهم
کزبونه و بیرون و رای حذیان در پیری.
له نینجامنامه کوتایشدا برپاری مانی
چاره نتووسی و به یه که دهنگ قبول کرا. به
راستی تا نیستا من له گله لیک کزبونه و
با شداریم کردیوه، بلام شمه یه که
جاره نهاده بیم که همه مو شت به یه که
دهنگ په سند ده کریم. بینکومان له کاتی
جینه جیکردنی هم برپارانه داشته کان رؤتنتر
و ناشکراتر دهین، هزوشه ها ئومینده و ارم هم
کورانکاریانیه له هر یمه که رو و دهدن
کاریکه ری پژوهه شیان همیت لمسه ره
برآش. نیستاش تازادی له هر کاتیکی تر
نزیکبیوه، نمهش همومان له یه کتر
نیزک ده کاتوه. ■■■

۷۰ روشنیور و سیاست‌گذاری کوئدی باکوییزیان گفتند سیاست‌پردازی یهودی مولودت، یهودی بیانیت و یهودی تمانی دموکرات چونکی

بیت و پیویسته حیزبیک دامنه زرینین
ببیته چه تر بُوهه مومنان، هفروههدا دکری
هر پارچه یه کی کورستان، کونگره یه کی
نه ته و می دامنه زرینین، موائز له هر
چوار کونگره یه به شه کانی کورستان
نه جنگومه نیک دروست بکریت. چونکه
وهک بیاره، ثه و هنده نه ماوه ریمه کانی
سوریا و ظرایش برو و خین و، بجزیه دهی
ثیمیش ئامده کاری خزمان بکهین، پیویسته
رینگلی سیاسی له باردهم نه وی نوی
و کمنج والا بکینه و. چونکه ده زکابی
کون ناتوانیت هنگاوی باش بنت، به لام
ناتوانیت به ئازموون و شاره زانی خۆزی
هاو کاری نه وی نوی بکات.
هالیته سەرەرای ثه و هەموو کم و
کورتی و، ثه و رەختانی که من لەم
کۆبۈۋە وەن، ئاتوانم بىلەم هەنگاوا یکى
باش بیو، بەلام ئەگەر ئىمەمە هول نەدەن
بەسەر كېشە کاندا زال بین، ثه و بەسەرماندا
زال دەبیت.
صەياحدىدىن كۈركەن زەشارى بۇوانىنى

کبیرونوهو له دهقري جیا جیا ماتبونو
بهمش من زور خژشحال بیوم، بهلام
نهمه هنگاوی یهکمه و ئئینه نازانین چون
دهبیت؟ چون لهکل یهکردا رادین؟ چون
یهکتری قبول دهکین؟ چون کولتوریکی
پر رهنگی و پر دهنگی لهماو خۇماندا
پیکتیتین؟ و ملاسی ئام پرسیارانش له
پاشەرۆزدە ناشكرا و رۇن دەھین، من
خژشحال بیوم کە كبیرونوهو له شارى
ديبارىيکى بیو و هەندى له يەشداربۇوانان
بەكم حار بە دەھانتە سیار مەك

مهدیه که مت و اهشیان مکات
تندیزی دارای گرد مالی هوندو و
لذما یه بسته

چهارمی هنواری هوندمان بعکشی
له کتابخانه سروری پارسیانی که در استان
هرمز عجمان یوشن، سروپاس هملوست
پیروزه ملکوت راهبرد ایلخانی سروری
و هزاران گرد، بر نه هولویست و خدم
خواری بی هوندمانی کردستان.
پاشان ملکوت راهبرد را به کهاد
لهمیکنین کاذان، ختنراسیکی تاییغ
به مزبیقای کوردی به باشداری
موندمانی کشت پارچه کانی
کوردستان نه هولویزی پایتیش
کوردستان بو ته بنشتی کرفت کامن
موشیه مدت لجه سنت.

یان ئەنجامنامەی کۆبۈرنەوە رېكىدەكىو
ئەمەش ئومىدىتىکى ترمان دەدانلى. ل
کۆبۈرنەوەكىدا ٤٦ كاسى قىسىي كرد
ھەر يەكى بىچۈزىنلىكى درېرى، ھەندىكىلە
فىدرالىيات و ھەندىكىشان دامەز زاراندى
دەولەتى سەربەخزىيان بىي باش بۇو، بىلا
لە بىياناتىمەي كوتايىدا كە بە يەك دېنگ
پەسەندىكرا، ئەم بىريار بىز كەلى كور
جىئىتلا كە خۆى بىريارى لە سەر بىدات
ھەرروھما دەھەمەسى بىلەم، كە بەشداربۇوانانى
کۆبۈرنەوە بەھەست و سۆزۈھە ھاتپۇون
ھەر بىزىه ٤٠ كىسيان ئامادەھى خۇيا
ئىشاندا بىز كاركىرن لە ئاوار كۆرمىتەكاندا، بى
رایى من ئەمەش خالىكى سەرنىج را كىش
پۇزقىتىف بۇو
ھەلبەت لە باكىورى كوردىستان بىزاقىك يال
بلىتىن ئۇزىزسىزىنى كوردى نىنە، ئەمەش
بۇشايىكى پەيدا كەردىوو، بەلام كە
کۆبۈرنەوە يە دەتوانى ئۇ رېكىانى بەكتاتو
و كار بىز دامەز زاراندىنلى پارتكى سەقل
دېمىزكارات بىكات كە بە شۇۋەمەكى، ئاشكىش

مافي کاملی کورد بخانه ناو پرۆگرامی خزو
و بارگری لئی بکات.
مددھنی ئاپیهان: لەمەودوا ھیچ گروپ
لایەنەنکی سیاسى تاقوانى بەتەنیا کاملی کور
بەریوەبیبات، بەلکو بە ماوکارى و بەکەپیز
ھەموو لایەنەنکان ئەتوانین ریبايانزىك
نویى خەبات بىغۇرىتىن و، كىشەكاندا
چارەسەربەكىن. من كە پەيشى خۆم
پېشکەشكەد وتم، پېپسىستە هەر كوردىنىك
كە لىزە ئامادەدەبىت وەك كەس ئامادەدەبىت
نەكە ئەتنى، ئەيدايات و... نەخاۋەتكە سەيام

بز به دست خستنی یه کیتی نه توهه هم
شیراده هم کی سیاسی یه گکرتو، که ٹه
گرنگی کی تری هه یه.
هروده ها ئاو کرمیتله که بز به بروجیه
کارو بیراری کربوونه و دامه زراون،
به هلیاردن و پهارازی بیونی لایه
نرازی بیوونی لایه نیکی تر دستیشان
بلکو هر یه ک له په شدار بیوانان
ثاماده بیواهه یئش بکات، مافی هه بیو
نهندام له هر کرمیتله ک، ئەمەش ش
باش بیو بز توهه دورو له بز ده
تسک و، ناکرکی لایه سیاسیه کان
بز جیهه جیکردنی ثامانجه مکانی کربو
پدریت
چیگاکی دلخوشی بیو، که ئانجامنامه
به یه ک دهنگ قبول کرا، بزیه پیو
ئانجامنامه بیتیه پر گرامیکی برچا
کاریکی ئاشکرا بز جیهه جیکردنی با
و، به رایی من به دستیشانکه
خاله هاویه شکان ئەم هنگاوه د
شیراده هم ک سیاسی، نه توهه هم، و من

بـهـ حـالـیـ خـزمـ زـورـ بـهـ نـوـمـیدـ.
سـیرـاـجـدـدـیـنـ کـوـچـیـ پـیـشـ هـمـوـ شـ.
مـنـ خـزـحـشـالـبـلـوـوـمـ کـهـ ئـهـمـ کـزـبـوـوـ.
لـهـ ئـامـدـ بـعـسـتـرـ، سـیـاسـتـیـ کـوـرـ.
پـایـتـهـخـتـ وـ، شـارـهـکـانـ تـورـکـیـ هـاـنـ.
نـاوـهـنـدـیـ وـلـاتـکـامـ، ئـمـعـشـ هـنـگـاـنـ.
بـاشـ يـوـوـ، لـهـ لـایـكـیـ تـرـهـوـوـ دـمـدـ.
بـلـیـمـ کـهـ مـنـ لـهـ کـلـیـکـ کـوـبـوـوـنـ وـهـیـ
لـفـ جـزـرـدـاـ: بـشـادـارـیـمـ کـرـدـوـوـ،
قـاعـمـ یـعـکـامـ چـارـهـ دـهـیـمـ رـؤـشـتـیـ
سـیـاسـتـهـمـدـاـنـ کـمـدـ لـهـ بـیـهـ، بـعـدـ

بروزانی ۱۸۷۱ شم مانگ، له شاری ئامه‌دی
باکوری کوردستان و، به بهشاد بیرونی
نزيکه‌ی ۳۰۰ روشنیبیر و سیاسه‌تمه‌داری
کو د، کوبه، نه، هیچ بهستا.

لهم کویونه و هیدا ۶۶ پیش له لاین
ثاماده بیوانه و خویندرا نه، همو ویان
به هستیکی نه و هی بیرو بچوونی
خربان له گهل ثاماده بیوانا ئاللکورکرد،
خستیانه به ردم رای گشتی کوردستانیان.
هله بهته ناوه رؤکی نهم پهقانه له سهر
چاره سه رکردنی کشنهی کوردنی له
باکوری کوردستان بون.
کویونه و که به بلاکردنی تئنجامانمی،
کوتاینی هات و له لاین باشدار بیوانه و
به یه ک دهنگ پسندنکرا. نه، یه که کنکیه
بز هامو ثاماده بیوان، بز رای گشتی
کوردیش، نیشانهی ثیرادهی به یه که ووه
کارکردن و بریاری یه گرفتوی کورد
بیو.

لهو ئەنجامنامه يەدا هاتووه، كە كۆپۈونووه يەكىتى نەتەوەيى دىمۆكراٽى كورد بە مەبەستى گەستىشانكىرىنى خالە هاوبىشەكان و، يەكىتى سیاسى كورد

سازدراوه. هروههای ئەم ئېنچامنامه يە تىشك دەختە سەر ھەلە و تاھقىيە كانى دېرىۋىكى دەولەتپى ئۆسمانى و تۈركى. دېسان رەخخە لە سىياسەتى "يەك دەولەت، يەك مىلەلت و يەك زىمان" دەولەتلىق تۈركىدا دەگرىتى و، ئازارىزبۇون نىشان دەدات و دەلى؛ "ماقى كەلى كوردە بە ئازارستى يەكى سىياسى، ئىدارى و ياسالىي گۈزارشت لە بۇونى خۆى بىكەت". هروههای ئېنچامنامە كە بىريارى چارەسرىرى كىتشەي كوردى يې كەلى كورد دەھىئىن و، ئاشكىراھەكەت كە ئەم مەسىھە كە تەنھىا لە سەر بەنە مايىھەكى يەكسانى

چاره‌سهر دمکریت.
ئاخواو تکرمان له وته کانیاندا، جىگا يەكى
تاييەتتىيان بىز مەسىلەي يەكتىرى سىياسى
كورد، تەرخان كىرىبوو و تىيدا سۇز و
ئامادەمىي خۈيان نىشاندا و پېشىنچەرەكانى

خوبیان لە مبارەوە خستەرروو.
بەشداربوو انانى كۆپۈونتەوەك، رايانگە ياند
كە لە ھەممۇ ھەولانە كە تا ئىستىدا دراون.
ئىرادمەھىكى سىياسى نەتەۋەدى دروست
نەممۇ دە، شە، ئە، داستىنى دەسىمەلتىن، كە

بن لهبم چاوه گرتنى بىرىۋېچۇن و ھزرى سیاسىسى كەس و لايەنى جىاوازى كورد، دەرقەتى سەركاوتىن لە ئارادانىيەت، ھەلبەت سەرمەرإى دەركەوتى بىرىۋېچۈنى جىاجىا لە كەفتىزكۆكاندا، بەلام بەشىرلەپان ھەميشە ھەولىان دەدا خالى تاييەتى و ھاۋىبەشكەنلى نەتەوەمى لە پېش ھەمو شەقىكە داتىن، كە لە لايەن ئامادەبىرلەن و راي كىشتىشە و جىنى دلخۇشى بىرۇن و، باوهەرى بەدەرسەستىپۇنى يەكتى سیاسى كوردى يەھىزەتكەن و، مەك، اە ئۇنچىغانە كەنەن ئامائىھە، بىڭەمەن

کزمیته هلبیزیردراو که له ۲۹ کهس پیکهاتووه، بزو نهم مه بهسته بهرنامه یه ک

شنهایقا تاشرگلو، له داخویانیه کدا بیز
مالپه بیز بدنه کی کوربستان، گله بیز له
کامبورو نه زیته هی به شداربو و اشارانی ثن لئم
کزبورونه و هیدا دهکات، هزووه ها هندی له
ثاماده بیوانی کوبورو نه و که بیرز بیز چونی
خیزان بام شیوه خواره و بز پهیامی
کورد ده بیر؟
فیلاندان تانرکولو: سازکردنی ئام کزبورونه و هیدا
لئم کاته دا و، له شاری دیار بکر به شتیکی
گرنگ ده زانم، هزووه ها سفره رای ئاوه هی
که هر يكىكى له به شداران خاوهن
ئايدىزلىز جيجه يېكى تاييھتى بىو و، سەر
به لايه نه کى سیاسى جياوازه، بەلام له
کوبورو نه و که دا. هەر كەسى نۇيىر رايەتى
خۆزى دەكىد و، وەك كەسایەتى سەرىيە خۆزى
بەشدار بیوون كە يە به بىچۈۋىنى من
ئىمە خالىڭ بىز: مەتف بەو. له لايه كە

PEYAMÎ Kurd

Jimare 69 | Sallî 2 | 30.12.2005

Rojnameyekî heftaney gistiye

Serokî perlemanî Kurdistan
pêşwazî le hunermend
Helkewt Zahîr dekat

Laperey 2

■ Helkewt Zahîr rawejkarî serokwezîran bo karûbarî hunerî daway kird mafî huner û hunermendan wek yasa le destûrî kurdistanda biçespêt

Nasandinî cînûsaydî gelî Kurd

le akamî sepandinî 15 sal zîndanî bo “Inrat”
û destxoşî bo Nawendî Helebce

Laperey 3

قیتوس فایه

٣٠ سال زیندانی بو
پرۆسەی دیموکراسیەت

لەپەردەی ٦

ناوهندی هەڵبجە و روئیتکی
نەقەوايەتی پەشانازی

لەپەردەی ٦

ئەو دەمەی گەنجلە کان ئاشنای

دنیا نوی دەبن ...

خویندنهویەک بو ئىستا و ئائىندەی
پرسەکانی گەنجلی کورد لە

تاراوگە ..

بەبۆنەی هاتى سالى ٢٠٠٦
ھەفتەنامەی پەيامى كورد
پیروزیانی دەكان لە نەقەوەدى
كوردى دەیئر لە هەر چوارپاچەی
كورستان و سەرانسەرى جىهان.
داواكارىن لە يەزدانى مەذن بۇ
سائىكى خۇش و پې لە دەسکەوت
بۇ نەقەوەكەمان.

Kobûnewey Amed:
Maffî gelî kurde be arasteyekî
sîyasî, îdarî û yasayî guzariş
le bûnî xoy bikat

Laperey 2

■ 300 roşinbîr û sîyasetmedarî kurd
rexneyan girt le sîyasetî “yek dewlet, yek
mîlet û yek ziman” î dewletî Turkyâ

